

Zittingsdocument

A9-0275/2021

1.10.2021

VERSLAG

met aanbevelingen aan de Commissie betreffende de bescherming van
werknemers tegen asbest
(2019/2182(INL))

Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

Rapporteur: Nikolaj Villumsen

(Initiatief – Artikel 47 van het Reglement)

INHOUD

	Blz.
ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	3
BIJLAGE I BIJ DE ONTWERPRESOLUTIE: AANBEVELINGEN BETREFFENDE DE INHOUD VAN HET VERLANGDE VOORSTEL	22
Een Europese kaderrichtlijn voor nationale strategieën voor de verwijdering van asbest	22
BIJLAGE II BIJ DE ONTWERPRESOLUTIE: AANBEVELINGEN BETREFFENDE DE INHOUD VAN HET VERLANGDE VOORSTEL	24
Actualisering van Richtlijn 2009/148/EG.....	24
BIJLAGE III BIJ DE ONTWERPRESOLUTIE: AANBEVELINGEN BETREFFENDE DE INHOUD VAN HET VERLANGDE VOORSTEL	35
Erkenning van en schadeloosstelling voor asbestgerelateerde ziekten.....	35
BIJLAGE IV BIJ DE ONTWERPRESOLUTIE: AANBEVELINGEN BETREFFENDE DE INHOUD VAN HET VERLANGDE VOORSTEL	36
Actualisering van Richtlijn 2010/31/EU – Asbestscreening voorafgaand aan energierenovatiwerkzaamheden.....	36
BIJLAGE V BIJ DE ONTWERPRESOLUTIE: AANBEVELINGEN BETREFFENDE DE INHOUD VAN HET VERLANGDE VOORSTEL	37
Asbestscreening van gebouwen die te koop of te huur zijn.....	37
TOELICHTING	39
ADVIES VAN DE COMMISSIE MILIEUBEHEER, VOLKSGEZONDHEID EN VOEDSELVEILIGHEID	41
ADVIES VAN DE COMMISSIE INTERNE MARKT EN CONSUMENTENBESCHERMING.....	54
INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	62
HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	63

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

met aanbevelingen aan de Commissie betreffende de bescherming van werknemers tegen asbest (2019/2182(INL))

Het Europees Parlement,

- gezien artikel 225 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU),
- gezien de artikelen 152 en 154 VWEU over de rol en de raadpleging van de sociale partners,
- gezien artikel 153, leden 1 en 2, VWEU,
- gezien artikel 192, leden 1, 3, 4 en 5, VWEU,
- gezien artikel 194, lid 2, VWEU,
- gezien artikel 114, lid 1, VWEU,
- gezien artikel 168 VWEU,
- gezien artikel 169, lid 3, VWEU,
- gezien Richtlijn 2009/148/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 november 2009 betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan asbest op het werk¹,
- gezien Richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 2010 betreffende de energieprestatie van gebouwen (herschikking)²,
- gezien Richtlijn 89/391/EEG van de Raad van 12 juni 1989 betreffende de tenuitvoerlegging van maatregelen ter bevordering van de verbetering van de veiligheid en de gezondheid van de werknemers op het werk³,
- gezien Richtlijn 2004/37/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de bescherming van de werknemers tegen de risico's van blootstelling aan carcinogene of mutagene agentia op het werk (zesde bijzondere richtlijn in de zin van artikel 16, lid 1, van Richtlijn 89/391/EEG)⁴,
- gezien de Europese pijler van sociale rechten, afgekondigd op 17 november 2017 door het Europees Parlement, de Raad en de Commissie (de pijler),
- gezien de mededeling van de Commissie van 4 maart 2021 getiteld “Het actieplan voor

¹ PB L 330 van 16.12.2009, blz. 28.

² PB L 153 van 18.6.2010, blz. 13.

³ PB L 183 van 29.6.1989, blz. 1.

⁴ PB L 158 van 30.4.2004, blz. 50.

de Europese pijler van sociale rechten” (COM(2021)0102),

- gezien zijn resolutie van 14 maart 2013 over aan asbest gerelateerde bedreigingen voor de gezondheid op de werkplek en vooruitzichten op afschaffing van alle bestaande vormen van asbest⁵,
- gezien de praktische richtsnoeren van de Commissie van 2012 over de voorlichting en opleiding van werknemers die betrokken zijn bij de verwijdering of het onderhoud van asbest,
- gezien de mededeling van de Commissie van 6 juni 2014 inzake een strategisch EU-kader voor gezondheid en veiligheid op het werk 2014-2020 (COM(2014)0332),
- gezien de door de Commissie gepubliceerde evaluatie van de praktische tenuitvoerlegging van de EU-richtlijnen inzake veiligheid en gezondheid op het werk getiteld “Evaluation of the Practical Implementation of the EU Occupational Safety and Health (OSH) Directives in EU Member States”,
- gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 15 mei 2019 getiteld “Werken met asbest bij energierenovatie”,
- gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 18 februari 2015 getiteld “Een asbestvrije Europese Unie”,
- gezien zijn resolutie van 10 maart 2021 over de tenuitvoerlegging van Verordening (EU) nr. 305/2011 tot vaststelling van geharmoniseerde voorwaarden voor het verhandelen van bouwproducten (de bouwproductenverordening)⁶,
- gezien zijn resolutie van 10 juli 2020 over de strategie voor duurzaam gebruik van chemische stoffen^{1bis},
- gezien de mededeling van de Commissie van 14 oktober 2020, getiteld “Strategie voor duurzame chemische stoffen. Op weg naar een gifvrij milieu” (COM(2020)0667),
- gezien de conclusies van de Raad van 12 maart 2021 over de EU-strategie voor duurzame chemische stoffen: tijd voor resultaten,
- gezien de mededeling van de Commissie van 14 oktober 2020 getiteld “Een renovatiegolf voor Europa – groenere gebouwen, meer banen, hogere levenskwaliteit” (COM(2020)0662),
- gezien de mededeling van de Commissie van 3 februari 2021 getiteld “Het Europees kankerbestrijdingsplan” (COM(2021)0044),
- gezien de mededeling van de Commissie van 11 maart 2020 getiteld “Een nieuw actieplan voor een circulaire economie – Voor een schoner en concurrerender Europa” (COM(2020)0098),
- gezien het wetenschappelijk verslag van het Europees Agentschap voor chemische

⁵ PB C 36 van 29.1.2016, blz. 102.

⁶ Aangenomen teksten, P9_TA(2021)0074.

stoffen (ECHA) van 1 februari 2021 over de evaluatie van de grenswaarden voor asbest op het werk,

- gezien het verslag getiteld “Conquering Cancer – Mission Possible” binnen het kader van Horizon Europa – het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie (2021-2027),
 - gezien de aanbevelingen van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) zoals uiteengezet in het informatieblad “Elimination of asbestos-related diseases” van maart 2014,
 - gezien de doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling van de Verenigde Naties, met name doelstelling 3 inzake het recht op goede gezondheid en welzijn,
 - gezien de artikelen 47 en 54 van zijn Reglement,
 - gezien de adviezen van de Commissie milieu, volksgezondheid en voedselveiligheid en de Commissie interne markt en consumentenbescherming,
 - gezien het verslag van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken (A9-0275/2021),
- A. overwegende dat bij de bepaling en de uitvoering van elk beleid en elk optreden van de Unie een hoog niveau van bescherming van de menselijke gezondheid moet worden verzekerd;
- B. overwegende dat asbest in de Unie jaarlijks tussen de 30 000 en 90 000 sterfgevallen veroorzaakt;
- C. overwegende dat de meest voorkomende beroepskanker longkanker is, die tussen de 54 % en de 75 % van alle beroepskankers uitmaakt, en overwegende dat asbest de belangrijkste oorzaak van longkanker is (45 %)⁷; overwegende dat blootstelling aan asbest in combinatie met tabaksconsumptie het risico op het ontwikkelen van longkanker aanzienlijk doet toenemen⁸;
- D. overwegende dat het Internationaal Instituut voor Kankeronderzoek (IARC) heeft erkend dat asbest aantoonbaar kankerverwekkend is (groep 1) en verantwoordelijk is voor asbestose, longkanker en mesothelioom, alsmede strottenhoofd- en eierstokkanker; overwegende dat meer onderzoek moet worden verricht naar andere vormen van kanker die door asbest worden veroorzaakt, alsook naar andere gezondheidsproblemen (andere dan kanker)⁹; overwegende dat er zelfs onder bevolkingsgroepen die blootgesteld zijn geweest aan zeer kleine hoeveelheden asbestvezels, inclusief chrysotielvezels, een verhoogde kans op kanker is waargenomen; overwegende dat asbest andere niet-kwaadaardige pleurale en longaandoeningen, zoals pleurale plaques, pleurale verdikking, en goedaardige pleurale effusie, kan veroorzaken;
- E. overwegende dat asbest in de Unie sinds 2005 verboden is; overwegende dat sommige lidstaten asbest al in de jaren 80 hebben verboden; overwegende dat de lidstaten ervoor

⁷ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/581397/EPRS_BRI\(2016\)581397_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/581397/EPRS_BRI(2016)581397_EN.pdf).

⁸ <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/asbestos-elimination-of-asbestos-related-diseases>.

⁹ <https://publications.iarc.fr/Book-And-Report-Series/Iarc-Monographs-On-The-Identification-Of-Carcinogenic-Hazards-To-Humans/Arsenic-Metals-Fibres-And-Dusts-2012>.

moeten zorgen dat asbestvezels zo snel mogelijk volledig worden afgeschaft;
overwegende dat de aard en de omvang van het gebruik van asbest van lidstaat tot lidstaat sterk uiteenloopt;

- F. overwegende dat in Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad¹⁰ (“de Reach-verordening”) is bepaald dat de vervaardiging, de verkoop en het gebruik van asbestvezels en producten waaraan deze vezels opzettelijk zijn toegevoegd, verboden zijn, en overwegende dat Verordening (EU) 2016/1005 van de Commissie¹¹ tot wijziging van bijlage XVII bij de Reach-verordening tot doel heeft asbestproducten in de lidstaten uiterlijk op 1 juli 2025 volledig af te schaffen;
- G. overwegende dat asbest een zeer gevaarlijke kankerverwekkende stof is die wereldwijd in gebouwen en andere materialen op tal van gebieden van ons dagelijks leven wordt gebruikt; overwegende dat veel verschillende groepen riskeren aan asbest te worden blootgesteld, met inbegrip van werknemers in de bouw- en renovatiesector, in de mijnbouw, in het afvalbeheer, brandweerlieden, en huiseigenaren en huurders; overwegende dat de meest schadelijke gezondheidseffecten van asbestvezels die worden ingeademd en aan asbest gerelateerd ziekten zich soms pas 40 jaar later voordoen; overwegende dat het aantal gevallen in de Unie naar verwachting gaat pieken rond 2025¹²;
- H. overwegende dat veel asbestgerelateerde ziekten ondanks de bestaande regelgeving in de Unie en op nationaal niveau te vaak niet als beroepsziekte worden erkend en dat slachtoffers daardoor geen recht hebben op een werkgerelateerde schadevergoeding, bovenop het fysieke lijden door de ziekte; overwegende dat vakbonden en belangenorganisaties van slachtoffers een belangrijke rol spelen in het bijstaan van slachtoffers van beroepsziekten in erkenningsprocedures en schadevergoedingsacties;
- I. overwegende dat bij het beheer van asbest in gebouwen, waaronder leegstaande gebouwen, en de veilige verwijdering ervan ten volle rekening moet worden gehouden met gezondheid en veiligheid op het werk in de context van het plan van de Unie om de thermische isolatie van haar bebouwde omgeving te verbeteren teneinde energie te besparen en uiterlijk in 2050 het eerste klimaatneutrale continent te worden; overwegende dat bij de renovatie van gebouwen om de energie-efficiëntie te vergroten vaak wordt omgegaan met materialen zoals daken, wanden of elektrische opstellingen, die mogelijk asbest bevatten wanneer die gebouwen zijn gebouwd voordat er op het niveau van de Unie en in de lidstaten regelgeving en verboden op het gebruik van asbest waren; overwegende dat een aanzienlijk deel van de bestaande gebouwen in de Unie

¹⁰ Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH), tot oprichting van een Europees Agentschap voor chemische stoffen, houdende wijziging van Richtlijn 1999/45/EG en houdende intrekking van Verordening (EEG) nr. 793/93 van de Raad en Verordening (EG) nr. 1488/94 van de Commissie alsmede Richtlijn 76/769/EEG van de Raad en de Richtlijnen 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG en 2000/21/EG van de Commissie (PB L 396 van 30.12.2006, blz. 1).

¹¹ Verordening (EU) 2016/1005 van de Commissie van 22 juni 2016 tot wijziging van bijlage XVII bij Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH) wat betreft asbestvezels (chrysotiel) (PB L 165 van 13.12.2016, blz. 4).

¹² Understanding a Man-Made Epidemic: The Relation between Historical Asbestos Consumption and Mesothelioma Mortality in Belgium, Van den Borre, Laura & Deboosere, Patrick, Tijdschrift voor Sociale en Economische Geschiedenis, 2017.

ouder is dan 50 jaar; overwegende dat de achteruitgang van het gebouwenbestand in de Unie het risico op milieublootstelling doet toenemen, hetgeen een bedreiging vormt voor veel verschillende bevolkingsgroepen en met name tot meer gevallen van mesothelioom zou kunnen leiden; overwegende dat aan asbest gerelateerde ziekten vastgesteld zijn bij personen die in de buurt van industrieterreinen asbest wonen; overwegende dat de gezondheidseffecten van milieublootstelling sterk onderschat zijn¹³; overwegende dat milieublootstelling aan asbest even hoog kan zijn als beroepsmatige blootstelling; overwegende dat meer onderzoek moet worden verricht naar de risico's in verband met dergelijke trajecten van milieublootstelling aan asbest;

- J. overwegende dat het storten van asbestafval geen duurzame langetermijnoplossing is, aangezien het probleem op die manier door toekomstige generaties moet worden opgelost, in de wetenschap dat asbestvezels in de tijd vrijwel onverwoestbaar zijn; overwegende dat het vrijkomen van asbestvezels in het milieu moet worden voorkomen; overwegende dat er kosteneffectieve methoden moeten worden ontwikkeld voor het inert maken van asbesthoudend afval, om actieve asbestvezels onschadelijk te maken en ze om te zetten in materialen die geen risico voor de volksgezondheid inhouden;
- K. overwegende dat - meer in het algemeen - onderzoek en innovatie moeten worden bevorderd teneinde de screening op asbest, de opsporing van andere asbestgerelateerde vormen van kanker dan longkanker en mesothelioom, veilige verwijderingstechnieken, het afvalbeheer en de veiligheid van gebruikers van gebouwen en blootgestelde werknemers te verbeteren, inclusief middels real-time waarschuwings- en meettechnologieën op het gebied van asbest;
- L. overwegende dat het milieubeleid van de Unie volgens artikel 191, lid 1, VWEU moet bijdragen tot het nastreven van doelstellingen zoals de bescherming van de gezondheid van haar burgers, de bescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu, de bevordering van een behoedzaam en rationeel gebruik van natuurlijke hulpbronnen en de bevordering op internationaal vlak van maatregelen om het hoofd te bieden aan regionale of mondiale milieuproblemen;
- M. overwegende dat het milieubeleid van de Unie overeenkomstig artikel 191, lid 2, van het VWEU moet berusten op het voorzorgsbeginsel en het beginsel van preventief handelen, het beginsel dat milieuaantastingen bij voorrang aan de bron dienen te worden bestreden, en het beginsel dat de vervuiler betaalt;
- N. overwegende dat in artikel 37 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie wordt bepaald dat een hoog niveau van milieubescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu geïntegreerd moeten worden in het beleid van de Unie en moeten worden gewaarborgd overeenkomstig het beginsel van duurzame ontwikkeling;
- O. overwegende dat het recht op een veilig, schoon, gezond en duurzaam milieu geleidelijk aan universeel wordt erkend, aangezien het aantal landen dat dit recht erkent de afgelopen jaren is toegenomen en intussen meer dan 155 landen dit recht, of elementen van dit recht, erkennen in hun nationale rechtsstelsels;
- P. overwegende dat asbest volgens het ECHA een carcinogeen zonder drempelwaarde is;

¹³ Environmental exposure to asbestos, from geology to mesothelioma, Bayram, Mehmeta; Bakan and Nur Dilekb, Current Opinion in Pulmonary Medicine, 2014.

overwegende dat de huidige bindende grenswaarde voor beroepsmatige blootstelling (OELV) aan asbest 0,1 vezel/cm³ over een periode van acht uur als tijdgewogen gemiddelde bedraagt; overwegende dat het comité Risicobeoordeling van het ECHA een advies voorbereid heeft voor een beperking van de bindende OELV aan asbest; overwegende dat blootstelling altijd zo veel moet worden beperkt als technisch mogelijk is, met name wanneer er geen veilige drempelwaarde bestaat; overwegende dat de OELV derhalve moet worden geëvalueerd om rekening te houden met de recentste wetenschappelijke en technische ontwikkelingen, en dienovereenkomstig moet worden herzien;

- Q. overwegende dat 80 % van de in de lidstaten erkende beroepskankers asbestgerelateerd is; overwegende dat 98 % van de menselijke kosten, waaronder de impact op de levenskwaliteit en op het gezin van werknemers, door werknemers wordt gedragen; overwegende dat de kosten van beroepskankers in de Unie naar schatting tussen de 270 en de 610 miljard EUR per jaar bedragen, oftewel 1,8 % tot 4,1 % van het bbp¹⁴, overwegende dat actie ter verbetering van het beleid voor het voorkomen van gezondheidsproblemen cruciaal is om ervoor te zorgen dat werknemers en hun gezinnen gezonder kunnen leven;
- R. overwegende dat asbest op grote schaal in woningen is gebruikt en voor gezondheidsrisico's zorgt; overwegende dat het recht op passende woonruimte, onder andere gedefinieerd als bescherming tegen bedreigingen voor de gezondheid, door internationale organisaties en de lidstaten erkend is als een mensenrecht en als essentieel voor het aanpakken van ongelijkheid op het gebied van gezondheid; overwegende dat de veilige verwijdering van asbest zal bijdragen aan het garanderen van goede huisvesting voor iedereen, in het bijzonder voor huiseigenaren en huurders met lage inkomens, wier huisvestingsomstandigheden de afgelopen decennia zijn verslechterd;
- S. overwegende dat de veilige verwijdering van asbest niet als voorwendsel mag worden gebruikt voor praktijken als het uitzetten van huurders met als argument dat hun woning moet worden gerenoveerd;
- T. overwegende dat de invoering van eisen voor veilige asbestverwijdering sociaal rechtvaardig moet zijn en vergezeld moet gaan van passende maatregelen om eigenaren van gebouwen te ondersteunen bij de financiering van de noodzakelijke renovaties, alsmede van flankerende maatregelen op het vlak van capaciteitsopbouw voor kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) die werkzaamheden uitvoeren; overwegende dat - tegelijkertijd - financiering met middelen van de Unie in het kader van de renovatiegolf voor Europa, als bedoeld in de mededeling van de Commissie van oktober 2020, ter beschikking moet worden gesteld aan begunstigden die zich houden aan regelgeving van de Unie en de lidstaten gericht op bescherming van werknemers tegen blootstelling aan asbest;
- U. overwegende dat er nog steeds asbest aanwezig is in veel administratieve gebouwen, scholen, woningen, infrastructuur, openbare vervoermiddelen en waternetwerken; overwegende dat met het verstrijken van de tijd de kennis over het gebruik en de aanwezigheid van deze stof afneemt; overwegende dat de aanwezigheid van asbest en het gebrek aan kennis hierover een gevaar vormen voor alle bewoners en gebruikers van

¹⁴ <https://www.etui.org/sites/default/files/Web-executive%20summary-cancer-final.pdf>

gebouwen;

- V. overwegende dat de lidstaten in de resolutie van het Europees Parlement van 17 december 2020 over een sterk sociaal Europa voor rechtvaardige transities¹⁵ werden opgeroepen om uiterlijk in 2030 werkgerelateerde sterfgevallen een halt toe te roepen en werkgerelateerde ziekten te verminderen, en de Commissie werd opgeroepen om Richtlijn 2004/37/EG te herzien;
- W. overwegende dat in de mededeling van de Commissie van 3 februari 2021 getiteld “Het Europees kankerbestrijdingsplan” staat dat 52 % van de jaarlijkse arbeidsgelateerde sterfgevallen in de Unie aan werkgerelateerde vormen van kanker kan worden toegeschreven; overwegende dat verbetering van vroegtijdige diagnose, behandeling en revalidatie prioriteiten zijn voor het Europees kankerbestrijdingsplan en dat die ten goede moeten komen aan patiënten die lijden aan asbestgerelateerde aandoeningen; overwegende dat de Commissie - als onderdeel van haar plan - overweegt in 2022 een wetgevingsvoorstel te presenteren om de blootstelling van werknemers aan asbest verder te reduceren;
- X. overwegende dat de pijler is vastgesteld als antwoord op maatschappelijke uitdagingen in de Unie; overwegende dat de pijler 20 beginselen omvat die in drie categorieën zijn onderverdeeld: gelijke kansen en toegang tot de arbeidsmarkt, billijke arbeidsvoorwaarden, en sociale bescherming en inclusie; overwegende dat in beginsel 10 wordt voorzien in een hoog niveau van bescherming van de gezondheid en veiligheid van werknemers op het werk, hetgeen bescherming van werknemers tegen blootstelling aan carcinogene en mutagene agentia op het werk moet omvatten;
- Y. overwegende dat uit de crisis is gebleken hoe belangrijk het is om beroepsgebonden ziekten te voorkomen en in betaalbare volksgezondheid voor iedereen te investeren; overwegende dat arbeidsinspecties, vakbonden en vertegenwoordigers op het gebied van gezondheid en veiligheid op het werk een belangrijke rol spelen bij de doeltreffende inspectie en handhaving van asbestgerelateerde regels en voorschriften; overwegende dat doeltreffende, evenredige en afschrikwekkende sancties van essentieel belang zijn om werkgevers ervan te weerhouden de regelgeving inzake veiligheid en gezondheid op het werk aan hun laars te lappen, en eerlijke mededinging op de interne markt te waarborgen;
- Z. overwegende dat de bebouwde omgeving een aanzienlijk effect op tal van sectoren van de economie, op de lokale werkgelegenheid en op de kwaliteit van het bestaan heeft; overwegende dat de nieuwe strategie voor een duurzame bebouwde omgeving van de Commissie er onder meer op gericht is gedurende de hele levenscyclus van gebouwen de circulariteitsbeginselen te bevorderen; overwegende dat het nieuwe Actieplan voor de circulaire economie van de Commissie van 11 maart 2020 gerichte initiatieven omvat om waardeketens van belangrijke producten, zoals constructie en gebouwen, aan te pakken; overwegende dat in de mededeling van de Commissie van 1 juli 2020 getiteld “Europese vaardighedenagenda voor duurzaam concurrentievermogen, sociale rechtvaardigheid en veerkracht” (COM(2020)0274) wordt erkend dat de bouwsector moet investeren in bijscholing van werknemers teneinde in te spelen op de behoeften van de groene transitie met betrekking tot groen ontwerp en groene materialen, energie-efficiëntie, circulariteit en renovatie; overwegende dat de beschikbaarheid van

¹⁵ Aangenomen teksten, P9_TA(2020)0371.

geschoolde bouwvakkers van cruciaal belang is voor het welslagen van de renovatiegolf;

- AA. overwegende dat er in meer dan 100 landen wereldwijd, waaronder in landen van de nabuurschap van de Unie, nog steeds asbest en asbesthoudende materialen en producten legaal worden geproduceerd, verwerkt en uitgevoerd; overwegende dat in Verordening (EU) nr. 649/2012 van het Europees Parlement en de Raad¹⁶ de uitvoering van het Verdrag van Rotterdam inzake de procedure met betrekking tot voorafgaande geïnformeerde toestemming ten aanzien van bepaalde gevaarlijke chemische stoffen en pesticiden in de internationale handel als herzien in 2019 (het “Verdrag van Rotterdam”) wordt vastgesteld, op basis waarvan de specifieke toestemming van een land moet worden verkregen voor het uitvoeren van een product dat giftige chemische stoffen bevat; overwegende dat het opvoeren van de inspanningen om te voorkomen dat producten die niet aan de eisen voldoen op de markt van de Unie worden gebracht als prioriteit is aangemerkt in de mededeling van de Commissie van 28 oktober 2015 getiteld “De eengemaakte markt verbeteren: meer mogelijkheden voor mensen en ondernemingen” (COM(2015)0550); overwegende dat nog altijd asbest op de interne markt terechtkomt, ondanks verboden op Unie- en nationaal niveau, en bestaande regelgeving¹⁷; overwegende dat, zo lang asbest wereldwijd legaal wordt geproduceerd en verhandeld, altijd het risico bestaat dat het op de interne markt terechtkomt;
- AB. overwegende dat naar behoren bijgehouden registers van mensen die in het verleden zijn blootgesteld en/of momenteel worden blootgesteld aan asbest belangrijk zijn om medisch toezicht te waarborgen en de erkenning van beroepsziekten te vergemakkelijken, naast inachtneming van Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad¹⁸; overwegende dat nationale sociale-verzekeringsregelingen in de lidstaten op verschillende manieren georganiseerd zijn met betrekking tot arbeidsongevallen of beroepsziekten, met inbegrip van de aanvullende rol van collectieve overeenkomsten; overwegende dat de beginselen die aan dergelijke regelingen ten grondslag liggen en de autonomie van de sociale partners in acht moeten worden genomen;
- AC. overwegende dat in het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 18 februari 2015 inzake een asbestvrije EU gesteld wordt dat ervoor moet worden gezorgd dat alle gevallen van asbestose, mesothelioom en aanverwante asbestgerelateerde ziekten in de lidstaten worden geregistreerd door middel van de systematische verzameling van gegevens over beroepsgerelateerde en niet-beroepsgerelateerde asbestziekten, dat pleurale plaques worden aangemerkt en officieel worden geregistreerd als asbestgerelateerde ziekte en dat de aanwezigheid van asbest met de hulp van specifieke waarnemingscentra op betrouwbare wijze in kaart wordt gebracht, en dat medisch personeel een gedegen training nodig heeft zodat het een

¹⁶ Verordening (EU) nr. 649/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende de in- en uitvoer van gevaarlijke chemische stoffen (herschikking) (PB L 201 van 27.7.2012, blz. 60).

¹⁷ http://www.ibasecretariat.org/alpha_ban_list.php;

<https://wits.worldbank.org/trade/comtrade/en/country/ALL/year/2019/tradeflow/Imports/partner/WLD/product/252400>

¹⁸ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (PB L 119 van 4.5.2016, blz. 1).

goede diagnose kan stellen;

- AD. overwegende dat eigenaren en beheerders van asbesthoudende gebouwen in sommige lidstaten pas een aantal wettelijke verplichtingen opgelegd krijgen wanneer zij het gebouw in gebruik nemen of met de sloop ervan willen beginnen, maar niet wanneer zij een gebouw waarin asbest voorkomt, verkopen;

Europese strategie voor de verwijdering van alle asbest

1. wijst erop dat de veilige verwijdering van asbest een voorbeeld is van de noodzaak om het in artikel 168, lid 1, VWEU bedoelde beginsel van gezondheid op alle beleidsgebieden toe te passen, aangezien het rechtstreeks verband houdt met de volgende recente en toekomstige beleidsinitiatieven van de Unie: het nieuwe EU-kader voor gezondheid en veiligheid, de Green Deal met de renovatiegolf, Next Generation EU en het meerjarig financieel kader, het Europees kankerbestrijdingsplan, de EU-strategie inzake afvalbeheer en het pakket circulaire economie; benadrukt dat bij de verwerking van asbestafval het voorzorgsbeginsel ten volle moet worden toegepast; verzoekt de Commissie een hiertoe strekkende herziening van de relevante afvalwetgeving van de Unie voor te stellen;
2. benadrukt dat de veilige verwijdering van asbest een moeilijke en dringende taak is, en herhaalt zijn oproep tot een alomvattende en geïntegreerde aanpak die verschillende beleidsterreinen met elkaar verbindt; wijst erop dat veilige arbeidsomstandigheden de voornaamste prioriteit moeten zijn;
3. roept de Commissie op een Europese strategie voor de verwijdering van alle asbest te presenteren, die de volgende elementen omvat:
 - (a) een Europees kader voor nationale strategieën voor de veilige verwijdering van alle asbest in de lidstaten; dit kader moet een wetgevingsvoorstel omvatten voor de invoering van minimumnormen voor openbaar toegankelijke nationale asbestregisters;
 - (b) een voorstel om Richtlijn 2009/148/EG te actualiseren om de maatregelen van de Unie ter bescherming van werknemers tegen de dreiging van asbest te versterken en een nieuwe golf van asbestslachtoffers in de loop van de renovatiegolf van de Unie te voorkomen;
 - (c) een wetgevingsvoorstel voor:
 - (i) de erkenning van beroepsziekten, met inbegrip van alle bekende asbestgerelateerde ziekten, met minimumnormen voor erkenningsprocedures, en
 - (ii) minimumnormen voor de schadeloosstelling van slachtoffers van asbestgerelateerde beroepsziekten;
 - (d) een voorstel om Richtlijn 2010/31/EU te actualiseren met het oog op de invoering van een voorschrift voor de verplichte screening en daaropvolgende verwijdering van asbest en andere gevaarlijke stoffen voordat met renovatiewerkzaamheden van start kan worden gegaan, teneinde de gezondheid van bouwarbeiders te beschermen;

- (e) een wetgevingsvoorstel voor de verplichte screening van gebouwen vóór verkoop of verhuur en voor het opstellen van asbestcertificaten voor gebouwen die vóór 2005 of vóór het jaar van inwerkingtreding van een equivalent nationaal asbestverbod (naargelang welke datum eerder valt) zijn gebouwd;
4. wijst erop dat alomvattende strategieën voor verwijdering financiële en administratieve gevolgen zullen hebben voor eigenaren van gebouwen, overheden en bedrijven, in het bijzonder kmo's, met inbegrip van micro-ondernemingen, alsook tot een significante werkdruk voor de certificerende instanties zullen leiden; benadrukt derhalve dat in passende overgangsperioden moet worden voorzien en dat adequate steun op regelgevings- en financieel vlak moet worden geboden;
 5. benadrukt dat alle op het niveau van de Unie en de lidstaten beschikbare financiële mechanismen moeten worden gemobiliseerd, en onderstreept het feit dat de Commissie reeds duidelijk heeft gemaakt dat de lidstaten middelen van de Europese structuur- en investeringsfondsen (ESI) kunnen toewijzen voor de behandeling en verwijdering van asbest¹⁹; dringt er in dit kader op aan ESI-middelen te mobiliseren voor het verbeteren van de betrouwbaarheid en snelheid van asbestscreening, en meting, verwijdering en veilig afvalstoffenbeheer, overeenkomstig de doelstellingen van de desbetreffende nationale of regionale programma's; benadrukt dat steun voor onderzoek en ontwikkeling, met name voor het ontwikkelen en verbeteren van de opname door de markt van technologieën op het gebied van gezondheid en veiligheid op het werk, inclusief systemen voor het in real-time meten van en afgeven van waarschuwingen voor asbest, alsook kostenefficiënte methoden en technologieën voor het inert maken van asbest, cruciaal is; verzoekt de Commissie en de lidstaten alle mogelijke middelen in te zetten om investeringen in duurzame behandelingstechnologieën te ondersteunen, onder andere door middel van speciale belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang;
 6. benadrukt dat middelen van de Unie in het kader van de renovatiegolf voor Europa ter beschikking moeten worden gesteld aan begunstigden die zich houden aan regelgeving van de Unie en de lidstaten gericht op bescherming van werknemers tegen asbest; dringt aan op een systeem voor het terugvorderen van middelen van de Unie van begunstigden die niet voldoen aan de communautaire of nationale regels inzake de bescherming van werknemers tegen asbest;
 7. roept ertoe op het Europees Agentschap voor de veiligheid en de gezondheid op het werk (EU-OSHA) te versterken, teneinde te voorzien in doeltreffende instrumenten zoals technische en wetenschappelijke ondersteuning om de preventie-inspanningen op te voeren, beter toezicht te houden op de registratie van asbesthoudende werkplekken en op de opsporing van werknemers die ermee in contact zijn geweest of er mogelijk mee in contact zijn geweest, en de opleiding van en de beschermende uitrusting voor werknemers te verbeteren; dringt aan op de oprichting van een Europees platform, binnen het mandaat van EU-OSHA, om goede praktijken voor de verwijdering en veilige verwerking van asbest onder de aandacht te brengen, die in meerdere lidstaten al in de praktijk worden gebracht, en op dit vlak voor uitwisseling daarvan te zorgen;
 8. geeft aan dat de arbeidsinspecties een cruciale rol toekomt bij de preventie en controle van blootstelling aan asbest, alsook bij het verbeteren van de deskundigheid en

¹⁹ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-8-2018-000862-ASW_EN.html

informatie binnen bedrijven; verzoekt de lidstaten voor meer arbeidsinspecteurs te zorgen, de kwaliteit van de arbeidsinspectiediensten en de arbeidsinspecties te verbeteren, en de frequentie van de inspecties te vergroten; is van mening dat de lidstaten veel verder moeten gaan dan de aanbeveling van de Internationale Arbeidsorganisatie van ten minste één inspecteur voor elke 10 000 werknemers; spoort de lidstaten aan doeltreffende, evenredige en afschrikwekkende sancties op te leggen aan bedrijven die hun verplichtingen inzake met name veiligheid en gezondheid op het werk niet nakomen;

9. is van oordeel dat er dringend behoefte is aan doeltreffende toegang tot de rechter en schadeloosstelling voor alle gezondheidsschade, niet enkel voor angstgerelateerde gezondheidsklachten, en voor alle slachtoffers van asbest; onderstreept dat alle medische kosten als gevolg van blootstelling aan asbest door de werkgevers dienen te worden gedekt; verzoekt de Commissie de mogelijke noodzaak van wetgeving te beoordelen die een algemene aansprakelijkheidsregeling instelt voor diffuse verontreiniging, teneinde te voorzien in schadeloosstelling van slachtoffers voor alle schade ten gevolge van diffuse verontreiniging, met inbegrip van door asbest veroorzaakte verontreiniging;

Een Europese kaderrichtlijn voor nationale strategieën voor de verwijdering van asbest

10. is ingenomen met de mededeling van de Commissie van 14 oktober 2020 getiteld “Een renovatiegolf voor Europa – groenere gebouwen, meer banen, hogere levenskwaliteit”, met als doel om uiterlijk in 2030 35 miljoen gebouwen te renoveren; is het eens met het standpunt in de mededeling dat bijzondere aandacht moet worden besteed aan de bescherming van werknemers die oude gebouwen renoveren en deelnemen aan noodoperaties tegen blootstelling aan asbest;
11. wijst erop dat voor betere preventieve maatregelen en het risicobeheer van asbestgerelateerde risico's toegang nodig is tot relevante informatie die is afgestemd op de behoeften van de rechtstreeks betrokkenen;
12. verzoekt de Commissie te helpen bij de informatievoorziening over de verschillende systemen voor een veilige en ordelijke verwijdering of afvoer van asbesthoudende producten die gebruikmaken van de beste voorhanden zijnde technieken;
13. onderstreept dat er eveneens informatie ontbreekt over risico's die voortvloeien uit de blootstelling van de bevolking aan in de natuur voorkomende asbesthoudende materialen;
14. dringt erop aan dat elk initiatief van de Unie ter ondersteuning van energierenovatie sociaal rechtvaardig is en maatregelen omvat voor de bescherming van de gezondheid van gebruikers en werknemers, onder andere door middel van de identificatie van asbesthoudende gebouwen, teneinde te voorzien in de veilige verwijdering van asbest en andere gevaarlijke materialen;
15. verzoekt de Commissie en de lidstaten ervoor te zorgen dat toegang tot fatsoenlijke, betaalbare en gezonde huisvesting een van de hoekstenen van het actieplan van de pijler is;
16. is verheugd over het feit dat meerdere lidstaten en regio's, waaronder Nederland, Polen

en Vlaanderen, momenteel ambitieuze plannen met duidelijke tijdschema's hebben om asbest uit de bebouwde omgeving te verwijderen;

17. herhaalt zijn verzoek aan de Commissie om een rechtskader vast te stellen om in overleg met de relevante belanghebbenden, waaronder de sociale partners, al het bestaande asbest in gebouwen en infrastructuur in de lidstaten te beoordelen, en om de kosten van de veilige verwijdering ervan in elke lidstaat te ramen;
18. roept de Commissie op met een voorstel te komen voor een kaderrichtlijn voor de lidstaten om nationale plannen voor de verwijdering van asbest op te stellen, met duidelijke en realistische tijdschema's, alsook prioriteiten en tussentijdse doelstellingen, de opsporing en registratie van asbest, financiering en steun voor huiseigenaren en kmo's, beschermingsmaatregelen voor werknemers tegen het risico van blootstelling aan asbest overeenkomstig Richtlijn 2009/148/EG, en de veilige verwerking van asbest om te voorkomen dat asbest in recyclingprocessen terechtkomt;
19. dringt aan op de noodzaak van langlopend epidemiologisch toezicht teneinde de doeltreffendheid van de genomen maatregelen te beoordelen; benadrukt dat mesothelioom een ziekte is waarvan asbest de belangrijkste risicofactor is en dat het aantal gediagnosticeerde gevallen van mesothelioom een relevante indicator voor epidemiologisch toezicht is; dringt er derhalve op aan het melden van gevallen van mesothelioom bij de bevoegde autoriteiten verplicht te stellen;
20. wijst erop dat, volgens recente studies, niet-beroepsmatige blootstelling aan asbest ongeveer 20 % van de gevallen van mesothelioom in geïndustrialiseerde landen zou kunnen verklaren²⁰;
21. herinnert eraan dat vanwege de renovatiegolf een toename aan bouwwerkzaamheden kan worden verwacht, die gepaard zal gaan met een verhoogde beroepsmatige en milieublootstelling aan asbestvezels; onderstreept dat in het kader van de renovatiegolf asbest moet worden vervangen door energie-efficiënte materialen;
22. herhaalt zijn oproep tot nationale openbare asbestregisters; verzoekt de Commissie om als onderdeel van een voorstel voor een kaderrichtlijn minimumnormen in te voeren voor openbaar toegankelijke digitale nationale registers voor asbest en andere gevaarlijke stoffen in openbare en particuliere gebouwen; wijst erop dat asbestregisters verenigbaar moeten zijn met databanken en registers in verband met onder andere energie-efficiëntie, en gevoed moeten worden middels veel gebruikte instrumenten (bijv. gebouwrenovatiepaspoorten), overeenkomstig Verordening (EU) 2016/679;
23. verzoekt het Europees Milieuagentschap verder onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van asbest in rivieren en hun zijrivieren, en naar de gevolgen daarvan voor vegetatie en in het wild levende dieren, in navolging van het onderzoek van het Amerikaanse Environmental Protection Agency²¹;
24. beklemtoont dat achtergrondconcentratieniveaus van asbest in de atmosfeer in alle

²⁰ [The health impact of nonoccupational exposure to asbestos: what do we know? \(nih.gov\)](#)

²¹ Washington State Department of Health, Advisory for Swift Creek Naturally Occurring Asbestos, 2009. United States Environmental Protection Agency, Swift Creek (https://response.epa.gov/site/site_profile.aspx?site_id=3639)

lidstaten gemonitord en gemeten moeten worden, dat voor toegang tot informatie moet worden gezorgd en dat er blootstellingsgrenswaarden voor woonruimten vastgesteld moeten worden;

25. geeft aan dat een studie van Italiaanse wetenschappers de belangrijke vraag heeft opgeworpen of het drinken van water met asbestvezels erin het risico op spijsverterings- en colorectale kanker verhoogt²²; benadrukt dat mogelijke asbestgerelateerde ziekten die mogelijk worden veroorzaakt door het inslikken van water dat dergelijke vezels bevat die afkomstig zijn van asbestleidingen, zich tientallen jaren later nog kunnen manifesteren; benadrukt dat de Italiaanse studie op zichzelf weliswaar niet voldoende is om in dit stadium definitieve conclusies te kunnen trekken over het verband tussen de inname van asbest via water en de ontwikkeling van kanker in het maag-darmkanaal, maar dat gezien de bestaande onzekerheden het voorzorgsbeginsel van toepassing moet zijn; is van oordeel dat er meer onderzoek moet worden verricht naar deze belangrijke vraag; roept de lidstaten op om met regelmaat controles uit te voeren van de kwaliteit van het water dat voor drinkwaterwinning bestemd is en de nodige preventieve en risicobeperkende maatregelen te nemen indien een risico voor de menselijke gezondheid wordt geconstateerd;
26. maakt zich zorgen over de staat van het drinkwaterdistributienetwerk in de EU en de aanwezigheid van leidingen uit asbestcement die door slijtage asbestvezels in het water vrijgeven; herinnert er voorts aan dat overeenkomstig aanbevelingen van de WHO leidingen van asbestcement niet langer mogen worden gebruikt of goedgekeurd voor drinkwater²³; is van oordeel dat in het kader van de Europese strategie voor de volledige uitbanning van asbest, en met behulp van het herstelplan voor Europa en de herstelplannen van de lidstaten, een integraal plan voor de renovatie en het asbestvrij maken van het Europese drinkwaterdistributienetwerk moet worden ontwikkeld en uitgevoerd;

Actualisering van Richtlijn 2009/148/EG betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan asbest op het werk

27. brengt in herinnering dat asbest nog steeds een van de grootste uitdagingen op het gebied van gezondheid op het werk is en dat wereldwijd 125 miljoen mensen op hun werk aan asbest zijn blootgesteld²⁴, ondanks het feit dat de gezondheidsrisico's al tientallen jaren bekend zijn;
28. wijst erop dat wereldwijd jaarlijks ongeveer 250 000 mensen sterven als gevolg van blootstelling aan asbest²⁵; wijst erop dat het sterftecijfer als gevolg van asbestvezels de afgelopen jaren zelfs versneld is toegenomen;
29. verzoekt de Commissie Richtlijn 2009/148/EG te actualiseren, rekening houdend met de meest recente wetenschappelijke kennis en technische ontwikkelingen, met inbegrip van een evaluatie van verschillende soorten asbestvezels en de nadelige gevolgen ervan voor

²² Agostino Di Ciaula, Valerio Gennaro. Rischio clinico da ingestione di fibre di amianto in acqua potabile. *Epidemiologia & Prevenzione*, 40(6), 462. <https://epiprev.it/3608>

²³ https://ec.europa.eu/environment/water/water-drink/pdf/20171215_EC_project_report_final_corrected.pdf - point 13.1

²⁴ WHO, Asbestos: elimination of asbestos-related diseases, 2018.

²⁵ Furuya, Sugio, Chimed-Ochir, Odgerel, Takahashi, Ken, David, Annette, Takala, Jukka. 2018. "Global Asbestos Disaster". *Int. J. Environ. Res. Public Health* 15, no. 5: 1000. <https://doi.org/10.3390/ijerph15051000>

de gezondheid, alsmede een begin te maken met de raadpleging voor het actualiseren van de lijst van vezelachtige silicaten die binnen het toepassingsgebied van de richtlijn vallen, en in deze context te overwegen om riebeckiet, winchiet, richteriet, fluoredeniet en erioniet op te nemen in de lijst waarop actinoliet, anthofylliet, tremoliet en bruine asbest al vermeld staan;

30. benadrukt dat Richtlijn 2009/148/EG van toepassing is op alle werkzaamheden waarbij werknemers tijdens hun werk worden of kunnen worden blootgesteld aan stof afkomstig van asbest of asbesthoudende materialen; roept op tot sterkere bepalingen waarmee de bescherming van alle werknemers wordt gegarandeerd op locaties waar asbest wordt verwijderd, met inbegrip van werknemers die na verwijdering een werkterrein betreden; dringt erop aan meer nadruk te leggen op de noodzaak om alle risicoberoepen, met inbegrip van werknemers in de renovatie- en sloopsector, afvalbeheerders, mijnbouwers en brandweerlieden, op te nemen in de nationale uitvoering van die richtlijn;
31. maakt zich zorgen over het feit dat uit de recentste wetenschappelijke medische studies en aanbevelingen blijkt dat er geen drempelwaarde is waaronder de concentratie van asbestvezels in de lucht onschadelijk is²⁶; is in dat opzicht van mening dat vrijstellingen van de beschermingsmaatregelen van Richtlijn 2009/148/EG niet kunnen worden gerechtvaardigd op grond van de OELV; roept op dat in Richtlijn 2009/148/EG volledig het beginsel wordt weerspiegeld dat altijd passende persoonlijke beschermingsmaatregelen moeten worden genomen bij werkzaamheden waarbij werknemers tijdens hun werk worden blootgesteld of kunnen worden blootgesteld aan stof afkomstig van asbest of asbesthoudende materialen; is van mening dat bij het beoordelen van de risico's rekening moet worden gehouden met de gevaarlijke aard van niet-broze asbesthoudende materialen; dringt aan op een individuele risicobeoordeling in verband met het geplande arbeidsproces om te bepalen welke beschermingsmaatregelen moeten worden getroffen;
32. dringt erop aan prioriteit te geven aan de veilige verwijdering en afvoering van asbesthoudende onderdelen en materialen, omdat repareren, onderhouden, inkapselen of omhullen alleen maar leiden tot het uitstel van de verwijdering, waardoor bewoners en werknemers ook jaren later nog met de risico's worden geconfronteerd; roept op tot een verbod op het inkapselen en omhullen van asbesthoudende materialen die technisch kunnen worden verwijderd; wijst er met klem op dat dit verbod er niet toe mag leiden dat de huishoudens met de kleinste inkomens in een situatie terechtkomen waarin zij zich de noodzakelijke renovatie niet kunnen veroorloven; benadrukt dan ook de noodzaak van begeleidende maatregelen; dringt aan op het belang van de identificatie en registratie van en regelmatig toezicht op asbesthoudende onderdelen die niet op korte termijn kunnen worden verwijderd (zoals betonnen muren in gebouwen);
33. dringt erop aan synergieën tot stand te brengen met de databank die wordt opgezet door het ECHA om informatie te verzamelen en de kennis te verbeteren over tot bezorgdheid aanleiding gevende stoffen in producten en in producten wanneer deze afval worden;
34. herinnert aan het fundamentele rechtsbeginsel van gezondheid en veiligheid op het werk, namelijk dat altijd de modernste technologieën moeten worden gebruikt om het hoogst mogelijke beschermingsniveau te bereiken; roept op tot de versterking van de

²⁶ Wetenschappelijk verslag van het ECHA van 1 februari 2021 over de evaluatie van de grenswaarden voor asbest op het werk.

technische minimumvereisten om de concentratie asbestvezels in de lucht tot het laagste niveau dat technisch mogelijk is terug te brengen, waaronder door middel van stofbestrijding en stofzuigen aan de bron, continue sedimentatie en ontsmettingsmiddelen; dringt aan op minimumvereisten voor het drukverschil tussen ingesloten asbest en de omgeving, de toevoer van verse lucht en HEPA-filters;

35. onderstreept de noodzaak dat geactualiseerde technische minimumeisen bepalingen bevatten die gelijke tred houden met de technologische ontwikkelingen; benadrukt dat het vereiste gebruik van robots en andere geavanceerde technologieën verder moet worden onderzocht, onder andere door middel van onderzoek en een systematischere uitwisseling van goede praktijken tussen de lidstaten met het oog op de continu ontwikkeling van nieuwe normen voor de bescherming van de gezondheid en veiligheid van werknemers; merkt op dat optische microscopie niet de meest recente technologie voor het tellen van asbestvezels in de ingeademde lucht is en dat analytische transmissie-elektronenmicroscopie (ATEM, Analytical Transmission Electron Microscopy) gevoeliger is en het mogelijk maakt om asbestvezels te onderscheiden en te tellen; roept op tot het gebruik, waar mogelijk, van ATEM of vergelijkbare geavanceerde methoden voor het tellen van vezels;
36. herinnert eraan dat de monstername representatief voor de persoonlijke blootstelling van de werknemer moet zijn, hetgeen betekent dat in representatieve en realistische situaties monsters van de blootstelling van werknemers aan asbeststof moeten worden genomen door herhaaldelijk met regelmatige tussenpozen te meten gedurende de specifieke operationele fasen; is van mening dat indien de monstername niet kan worden gedaan op een manier die representatief is voor de persoonlijke blootstelling van de werknemer, alle beschikbare beschermingsmaatregelen moeten worden toegepast;
37. is van oordeel dat de informatie in de kennisgeving alle elementen moet omvatten die toegevoegd zijn in bijlage II bij deze resolutie, zoals de plaatsen waar de werkzaamheden zullen worden verricht, de apparatuur die voor de bescherming en ontsmetting van werknemers wordt gebruikt, en een afvalverwijderingsplan; is van oordeel dat nationale bevoegde autoriteiten de informatie ten minste 40 jaar moeten bewaren;
38. geeft met klem aan dat moet worden gezorgd voor voldoende en gerichte administratieve steun voor werkgevers voor de omzetting van de beschermingsmaatregelen en kennisgevingsvereisten, met name kmo's, inclusief micro-ondernemingen, om niet-naleving te vermijden; benadrukt dat de verstrekking van gestandaardiseerde processen voor handelingen met asbesthoudende materialen zou helpen de hoeveelheden asbestvezels of -stof en de kosten van die handelingen terug te dringen, en de naleving van de kennisgevingsvereisten zou vergemakkelijken;
39. merkt op dat de huidige minimumnorm van de Unie voor de OELV voor asbest 100 000 vezels per m³ bedraagt (0,1 vezel/cm³); geeft aan dat de meeste lidstaten de huidige minimumnorm toepassen; benadrukt dat sommige lidstaten veel lagere OELV's hanteren om de gezondheid van werknemers te beschermen, zoals een OELV van 2 000 vezels/m³ (0,002) in Nederland;
40. onderstreept dat vooraanstaande medische onderzoekers van de Internationale

Commissie voor gezondheid op het werk (ICOH) tot de conclusie zijn gekomen dat de blootstellingsgrenswaarden geen passende bescherming tegen kanker bieden en een grenswaarde voor beroepsmatige blootstelling voorstellen van 1 000 vezels/m³ (0,001 vezel/cm³); is ingenomen met de toezegging van de Commissie om in 2022 een wetsvoorstel in te dienen teneinde de blootstelling van werknemers aan asbest verder te beperken, en roept de Commissie op deze grenswaarden voor blootstelling zo snel mogelijk te actualiseren en vast te stellen op 0,001 vezel/cm³ (1 000 vezels/m³), rekening houdend met aanbevelingen van verschillende belanghebbende partijen en na raadpleging van het Raadgevend Comité voor veiligheid en gezondheid op de arbeidsplaats; benadrukt dat er een passende overgangperiode nodig is om de nieuwe methode en de nieuwe blootstellingsgrenswaarden toe te passen;

41. benadrukt dat werkgevers, maar ook eigenaren, hoofdaannemers en aanbestedende diensten die opdracht geven voor werkzaamheden verplicht moeten worden een asbestdiagnose uit te voeren voordat van start wordt gegaan met werkzaamheden in gebouwen, schepen, vliegtuigen, of aan uitrusting of producten; verlangt dat, voordat werkzaamheden worden gestart aan gebouwen die vóór 2005 of vóór het jaar van inwerkingtreding van een equivalent nationaal asbestverbod (naargelang welke datum eerder valt) zijn gebouwd, een alomvattende screening op de aanwezigheid van asbesthoudende materialen wordt uitgevoerd door een gekwalificeerde en gecertificeerde exploitant; is van mening dat screenings altijd een diagnose moeten omvatten die is afgestemd op de specifieke werkplek en dat in een verslag de afwezigheid of aanwezigheid van asbest, alsook - in voorkomend geval - het vezeltype, moeten worden vermeld, met een gedetailleerde beschrijving van de aard van de verontreiniging en de exacte locatie en de geschatte hoeveelheden ervan; is van mening dat, behalve de in artikel 14 van Richtlijn 2009/148/EG vastgestelde eisen, de bijlage bij die richtlijn ook eisen moet bevatten voor een minimale opleidingsduur, die gevalideerd wordt middels een examen, met betrekking tot het desbetreffende soort werk; benadrukt in deze context het belang van een samenhangende methode voor risicobeoordeling teneinde op het niveau van de Unie een gelijk speelveld te creëren en versnippering van de interne markt te vermijden;
42. is bezorgd over het feit dat de opleidingseisen en de certificering van gevolgde opleidingen nog steeds sterk verschillen van lidstaat tot lidstaat, wat een ernstig gevaar inhoudt voor de gezondheid en de veiligheid in de context van grensoverschrijdende mobiliteit van werknemers; dringt aan op een nieuwe bijlage bij Richtlijn 2009/148/EG met verplichte minimumvereisten voor opleiding op het gebied van werken met asbest, met inbegrip van specifieke vereisten voor werknemers in bedrijven die gespecialiseerd zijn in asbestverwijdering en werknemers die tijdens hun werk in contact kunnen komen met asbesthoudende materialen; is van mening dat, behalve de in artikel 14 van Richtlijn 2009/148/EG vastgestelde eisen, de bijlage bij die richtlijn ook eisen moet bevatten voor een minimale opleidingsduur met betrekking tot het respectieve soort werk, alsmede passende documentatie van die opleiding, en de regelmaat waarmee een individuele werknemer opleiding moet volgen;

Erkenning van en schadeloosstelling voor asbestgerelateerde ziekten

43. roept de Commissie op om haar aanbeveling van 19 september 2003 betreffende de

Europese lijst van beroepsziekten te actualiseren²⁷ en er de recentste wetenschappelijke medische kennis op het gebied van beroepsziekten in op te nemen, met name in verband met asbestgerelateerde ziekten;

44. roept de lidstaten op om de erkenningsprocedures te vereenvoudigen door de bewijslast om te keren, met name wanneer er pas onlangs nationale registers zijn opgezet voor asbestarbeiders, en om passende schadevergoedingen vast te stellen voor werknemers die aan asbestgerelateerde ziekten lijden;
45. wijst erop dat asbestgerelateerde ziekten een grensoverschrijdende uitdaging vormen vanwege het vrije verkeer, in dat opzicht met name rekening houdend met de rol van mobiele werknemers; herinnert eraan dat beroepsziekten en aan de werkplek gerelateerde gezondheidsrisico's altijd verband houden met een specifiek beroep, beroepsactiviteit, werkplek en tijd; verzoekt de Commissie om, na raadpleging van de sociale partners, op grond van artikel 153, lid 1, onder a) en b), VWEU een voorstel te doen voor een richtlijn tot vaststelling van minimumnormen voor de erkenning van en schadeloosstelling voor beroepsziekten, waaronder asbestgerelateerde ziekten;
46. verzoekt de Commissie een voorstel voor te leggen voor de lidstaten houdende het instellen van een nationale functie of een ombudsman teneinde slachtoffers van beroepsziekten, en met name asbestgerelateerde ziekten met een lange latentieperiode, bij te staan in erkenningsprocedures; verzoekt de lidstaten de oprichting van patiëntenverenigingen en belangengroepen voor slachtoffers van asbestgerelateerde ziekten en hun gezinnen te ondersteunen, en hamert erop dat deze verenigingen en groepen geraadpleegd moeten worden voor het vergemakkelijken en vereenvoudigen van de erkenningsprocedures; roept op tot meer nationale financiële middelen om slachtoffers van asbestgerelateerde ziekten schadeloos te stellen, teneinde ervoor te zorgen dat de rechtstreekse, onrechtstreekse en menselijke kosten van de ziekte voldoende worden gedekt;
47. herinnert eraan dat het synergetische effect van roken en blootstelling aan asbest het risico om longkanker te krijgen aanzienlijk vergroot; verzoekt de lidstaten om alle werknemers die aan asbest zijn blootgesteld een programma aan te bieden voor hulp bij het stoppen met roken; herhaalt dat roken nooit een reden mag zijn om een werknemer erkenning van een asbestgerelateerde beroepsziekte te weigeren, of uit te sluiten van het indienen van een claim om compensatie en medische behandeling voor de ziekte;
48. roept op tot een betere evaluatie van de risico's in verband met secundaire blootstelling, met name voor gezinsleden die met asbestwerkers samenwonen; verzoekt de lidstaten om de erkenning van en schadeloosstelling voor gedocumenteerde slachtoffers van secundaire blootstelling via niet-beroepsmatig contact met asbest te vergemakkelijken en zich op de goede praktijken van lidstaten zoals Denemarken te baseren; herinnert nogmaals aan het genderperspectief van secundaire blootstelling;
49. benadrukt het bestaan van verschillende vormen van niet-beroepsmatige blootstelling aan asbest met mogelijk aanzienlijke gevolgen voor de menselijke gezondheid, te weten indirect via een beroepsactiviteit (onder meer blootstelling aan asbeststof dat door werknemers in huis wordt gebracht), in en om de woning (onder meer huishoudelijke

²⁷ Aanbeveling C(2003) 3297 van de Commissie van 19 september 2003 betreffende de Europese lijst van beroepsziekten (PB L 238 van 25.9.2003, blz. 28).

voorwerpen die asbest bevatten), en via de omgeving (door asbest in de aanwezige bouwmaterialen en installaties of in materialen van industriële oorsprong);

50. benadrukt dat vrouwen die aan asbestgerelateerde risico's worden blootgesteld bijzonder kwetsbaar zijn voor bepaalde soorten asbestblootstelling; roept op tot betere erkenning van het genderperspectief bij alle aspecten van gezondheid en veiligheid op het werk, en tot gendermainstreaming in alle instrumenten van wetgevende en niet-wetgevende aard in de lidstaten, teneinde te voorkomen dat gendervooroordelen van invloed zijn op de opsporing, identificatie, behandeling of beschouwing van een ziekte als asbestgerelateerd, hetgeen eveneens gevolgen zou hebben voor de schadeloosstelling van slachtoffers; roept ertoe op meer rekening te houden met schoonmaakwerkzaamheden als risicofactoren bij de diagnose van ziekten; dringt aan op betere risicobeoordelingen en de identificatie van blootstelling aan asbest voor schoonmakers, met name vrouwelijke schoonmakers, alsmede personen die verantwoordelijk zijn voor onbetaalde huishoudelijke taken, zoals het schoonmaken van producten die met asbest verontreinigd zijn;
51. benadrukt dat bij de toewijzing van de kosten van asbestverwijdering zoveel mogelijk rekening moet worden gehouden met het beginsel “de vervuiler betaalt”;

Asbestscreening voorafgaand aan energierenovatiwerkzaamheden en de verkoop of verhuur van een gebouw

52. herinnert eraan dat de lidstaten in overweging 14 van Richtlijn (EU) 2018/844 tot wijziging van Richtlijn 2010/31/EU betreffende de energieprestatie van gebouwen worden opgeroepen om verbeteringen van de energieprestatie van bestaande gebouwen te steunen, mede door het verwijderen van asbest en andere schadelijke stoffen, het voorkomen van de illegale verwijdering van schadelijke stoffen, en het bevorderen van de naleving van bestaande wetgeving;
53. roept de Commissie op in het kader van “Een renovatiegolf voor Europa” een voorstel te doen tot wijziging van artikel 7 van Richtlijn 2010/31/EU voor de invoering van een voorschrift voor de verplichte screening, registratie en verwijdering van asbest en andere gevaarlijke stoffen voordat met renovatiwerkzaamheden van start kan worden gegaan, rekening houdend met artikel 153, lid 1, onder a), VWEU met name wat betreft de verbetering van de werkomgeving teneinde de gezondheid en veiligheid van werknemers te beschermen;
54. verzoekt de Commissie een wetgevingsvoorstel te presenteren voor de verplichte screening van gebouwen vóór verkoop of verhuur en voor het opstellen van asbestcertificaten voor gebouwen die vóór 2005 of vóór het jaar van inwerkingtreding van een equivalent nationaal asbestverbod (naargelang welke datum eerder valt) zijn gebouwd;
55. verzoekt de lidstaten beschermingsmaatregelen te nemen voor huurders bij wie voorafgaand aan energierenovatiwerkzaamheden asbest is aangetroffen; benadrukt dat huurders niet moeten worden opgezadeld met de kosten van screening en verwijdering; verzoekt de lidstaten ervoor te zorgen dat huurders volledig worden geïnformeerd over de aanwezigheid van asbest in gebouwen en dat zij het asbestcertificaat krijgen;

De Unie als wereldleider bij de aanpak van asbest

56. is ingenomen met de conclusies van de Raad van 12 maart 2021, waarin de noodzaak wordt benadrukt om de nationale capaciteit voor markttoezicht en de rol van de douaneautoriteiten te versterken; verzoekt de lidstaten om de controles en het markttoezicht te versterken en samen te werken met de grens- en douaneautoriteiten van andere lidstaten, teneinde te voorkomen dat illegale asbesthoudende producten op de interne markt terechtkomen; benadrukt het belang van het ondersteunen en ontwikkelen van duurzame oplossingen voor het slopen van schepen in de Unie, overeenkomstig het nieuwe actieplan voor de circulaire economie, teneinde negatieve gezondheidseffecten bij werknemers naar aanleiding van blootstelling aan asbest daarbij te vermijden; verzoekt de Commissie te zorgen voor hoge normen inzake de bescherming van werknemers tegen blootstelling aan asbest op door de Unie goedgekeurde faciliteiten voor scheepsrecycling in derde landen; verzoekt de Commissie in kaart te brengen wat de omvang is van het probleem van de illegale invoer in de Unie van asbesthoudende producten en materialen, en aan te geven met welke maatregelen het markttoezicht zou kunnen worden verbeterd, waarbij te denken valt aan beperking van de toegang tot aanlegplaatsen en havenfaciliteiten, en het tijdelijk in de Unie vasthouden van schepen die asbesthoudende producten of materialen als vracht hebben in douanevervoer;
57. verzoekt de Commissie hoogste prioriteit toe te kennen aan de vermelding van chrysotielasbest in bijlage III bij het Verdrag van Rotterdam, alsook aan een mondiaal verbod op asbest; verzoekt de Unie met internationale organisaties samen te werken aan instrumenten om de asbestmarkt als gifhandel aan te merken; verzoekt de Unie de strijd tegen asbest en asbestgerelateerde ziekten in haar extern beleid op te nemen; verzoekt de Commissie en de lidstaten meer steun, met inbegrip van financiële steun, te verlenen aan mondiale actoren, waaronder de WHO, die asbest en asbestgerelateerde ziekten bestrijden; veroordeelt financiële investeringen in asbestindustrieën, waar ook ter wereld;
58. herinnert eraan dat een derde van de bevolking van de Europese regio van de WHO in landen woont waar nog niet alle vormen van asbest verboden zijn²⁸; wijst erop dat 16 Europese landen nog steeds asbest gebruiken, met name als bouw materiaal, en asbest blijven produceren en exporteren;

Financiële aspecten

59. roept de Commissie op om de financiële gevolgen van de verzoeken van het Parlement te beoordelen in overeenstemming met de paragrafen 6 en 7 en bijlage I, punt 3;

o
o o

60. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie en bijgaande aanbevelingen te doen toekomen aan de Commissie en de Raad.

²⁸ <https://www.euro.who.int/en/media-centre/sections/press-releases/2015/04/at-least-one-in-three-europeans-can-be-exposed-to-asbestos-at-work-and-in-the-environment>

**BIJLAGE I BIJ DE ONTWERPRESOLUTIE:
AANBEVELINGEN BETREFFENDE DE INHOUD VAN HET VERLANGDE
VOORSTEL**

**Een Europese kaderrichtlijn voor nationale strategieën voor de verwijdering
van asbest**

Het Europees Parlement verzoekt de Commissie om na raadpleging van de sociale partners als bedoeld in artikel 154 en op grond van artikel 152, lid 2, en artikel 192, leden 1 t/m 5, VWEU een voorstel in te dienen voor een kaderrichtlijn tot vaststelling van minimumeisen voor nationale strategieën voor de verwijdering van asbest, waarin ten minste de volgende elementen in aanmerking worden genomen:

- (1) een raming van de hoeveelheden en belangrijkste soorten asbesthoudende materialen die uit gebouwen en infrastructuur moeten worden verwijderd in een lidstaat of regio;
- (2) een tijdschema voor asbestverwijdering, waarbij onder meer voorrang wordt verleend aan bepaalde gebouwen - zoals scholen, ziekenhuizen, sportfaciliteiten en/of sociale huisvesting -, mijlpalen en regelmatige evaluaties van de geboekte vooruitgang, minstens om de vijf jaar;
- (3) een financieel kader, op basis van het gebruik van ESI-middelen, voor de ondersteuning van eigenaren van gebouwen, waarbij de verwijdering van asbest wordt gekoppeld aan andere publieke beleidsmaatregelen en programma's (zoals energie-efficiëntie, verbetering van de leefomgeving, sociale huisvesting, ziektepreventie) met het oog op efficiëntie en het gebruik van synergieën;
- (4) minimumcriteria voor nationale digitale asbestregisters, waarin al het bestaande asbest in een lidstaat of regio in kaart moet worden gebracht, met inbegrip van ten minste de volgende vereisten:
 - (a) publieke en gratis toegankelijkheid voor onder andere werknemers en bedrijven die in een gebouw of infrastructuur werken, eigenaren, bewoners, brandweerlieden en andere hulpdiensten en gebruikers, overeenkomstig Verordening (EU) 2016/679;
 - (b) het bouwjaar van het betrokken gebouw of de betrokken infrastructuur (voor of na het nationale asbestverbod);
 - (c) informatie over het soort gebouw of infrastructuur waarin asbest zich bevindt (particuliere, publieke of bedrijfsruimten);
 - (d) de specifieke locatie van schadelijke stoffen en de delen van het gebouw die op asbest zijn gescreend;
 - (e) een indicatie van waar werkzaamheden zullen plaatsvinden of hebben plaatsgevonden (binnen/buiten) en van het deel van het gebouw (vloer, muur, plafond, dak) of de infrastructuur;
 - (f) het soort materiaal (asbestcement, isolatie, plamuur enz.) en het geschatte aandeel van deze materialen;

- (g) het soort werkzaamheden dat moet worden uitgevoerd en een indicatie van de werkmethoden waarbij asbesthoudende materialen vrij kunnen komen (boren, snijden enz.) en de verwachte duur van de werkzaamheden;
 - (h) een tijdschema voor de verwijdering ervan en een beheerplan;
- (5) een link naar alle relevante regelgeving op het gebied van gezondheid en veiligheid op het werk overeenkomstig Richtlijn 2009/148/EG;
- (6) een plan voor het op veilige, gecontroleerde en gedocumenteerde wijze afvoeren van asbesthoudend afval inclusief de beschikbaarheid van passende afvalverwerkingsfaciliteiten overeenkomstig nationale praktijken; het plan moet een oplossing bevatten voor de volledige scheiding van afvalcycli in overeenstemming met het beginsel van absoluut geen asbestvervuiling in afvalcycli, dat het hergebruik van bouwmaterialen voorkomt en maximale bescherming van werknemers op het gebied van de circulaire economie waarborgt, alsook een milieuvriendelijke opslag van asbestafval in overeenstemming met de best beschikbare technologieën;
- (7) een strategie voor de controle en handhaving van de in de kaderrichtlijn voorziene maatregelen, met inbegrip van bewustmakingscampagnes, begeleidende maatregelen voor capaciteitsopbouw voor kmo's, inspecties, en doeltreffende, evenredige en afschrikkende sancties in geval van niet-naleving;
- (8) de nauwe betrokkenheid van de sociale partners en andere relevante belanghebbenden, zoals verenigingen van asbestslachtoffers en nationale preventie-instellingen voor gezondheid en veiligheid op het werk, bij de omzetting, tenuitvoerlegging en monitoring van Richtlijn 2009/148/EG.

**BIJLAGE II BIJ DE ONTWERPRESOLUTIE:
AANBEVELINGEN BETREFFENDE DE INHOUD VAN HET VERLANGDE
VOORSTEL**

Actualisering van Richtlijn 2009/148/EG

Het Europees Parlement verzoekt de Commissie om na raadpleging van de sociale partners als bedoeld in artikel 154 en op grond van artikel 153, lid 2, onder b), VWEU een voorstel in te dienen tot wijziging van Richtlijn 2009/148/EG betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan asbest op het werk, op basis van de volgende aanbevelingen:

1. Artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

(a) lid 1 wordt vervangen door¹:

“1. Deze richtlijn is van toepassing op *alle* werkzaamheden waarbij werknemers tijdens hun werk worden of kunnen worden blootgesteld aan stof afkomstig van asbest of asbesthoudende materialen.”

(b) lid 3 wordt geschrapt²;

(c) lid 4 wordt vervangen door³:

“4. Na overleg met de sociale partners, overeenkomstig de nationale wetgeving en praktijk, worden door de lidstaten praktische richtsnoeren opgesteld voor de omschrijving van sporadische *blootstelling* met een geringe intensiteit. *Zij ontwikkelen tevens sectorspecifieke antwoorden om werknemers te beschermen tegen blootstelling aan asbeststof, met inbegrip van werkzaamheden in de renovatie- en sloopsector, afvalbeheer, de mijnbouw, de schoonmaaksector en brandbestrijding.*”

¹ De bestaande tekst luidt als volgt:

“1. Deze richtlijn is van toepassing op werkzaamheden waarbij werknemers tijdens hun werk worden of kunnen worden blootgesteld aan stof afkomstig van asbest of asbesthoudende materialen.”

² Het geschrapte lid 3 luidt als volgt:

“3. Mits het gaat om sporadische blootstellingen met een geringe intensiteit en uit de resultaten van de risicobeoordeling volgens lid 2 blijkt, dat de blootstellingsgrenswaarde voor asbest in de lucht van de arbeidsplaats niet zal worden overschreden, kunnen de artikelen 4, 18 en 19 buiten toepassing blijven, wanneer het werk bestaat in:

(a) korte, niet-continue onderhoudsactiviteiten, waarbij uitsluitend met niet-broze materialen wordt gewerkt;
(b) het verwijderen van niet-beschadigde materialen, zonder deze stuk te maken, waarin de asbestvezels stevig in een matrix zijn gebonden;
(c) het inkapselen en omhullen van asbesthoudende materialen die in goede staat zijn;
(d) bewaking en onderzoek van de lucht en het nemen van monsters om vast te stellen of een bepaald materiaal asbest bevat.”

³ De bestaande tekst luidt als volgt:

“4. Na overleg met de sociale partners, overeenkomstig de nationale wetgeving en praktijk, worden door de lidstaten praktische richtsnoeren opgesteld voor de omschrijving van sporadische blootstelling met een geringe intensiteit, als bedoeld in lid 3.”

2. Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

(a) lid 1 wordt vervangen door⁴:

“1. Onder voorbehoud van artikel 3 [...] worden de in de leden 2 tot en met 5 genoemde maatregelen getroffen.”

(b) lid 3 wordt vervangen door⁵:

“3. Vóór de aanvang van de werkzaamheden doet de werkgever melding in de zin van lid 2 aan de verantwoordelijke instantie van de lidstaat, overeenkomstig de nationale wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen.

De melding moet tenminste een beknopte beschrijving bevatten van:

(a) de plaats waar de werkzaamheden worden verricht ***en de specifieke gebieden waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;***

(b) de gebruikte of gehanteerde types en hoeveelheden asbest;

(c) de verrichte werkzaamheden en toegepaste procedés;

(d) het aantal betrokken werknemers, ***de lijst van werknemers die waarschijnlijk op de bouwplaats zullen werken, de individuele certificaten waaruit hun bekwaamheid en gevolgde opleiding blijken, en de datums van de verplichte medische onderzoeken;***

(e) de datum waarop de werkzaamheden aanvangen, de duur ervan ***en de geplande werktijden;***

(f) de maatregelen die zijn genomen om blootstelling van werknemers aan asbest te beperken;

(g) ***de eigenschappen van de apparatuur die wordt gebruikt voor de bescherming en ontsmetting van werknemers;***

(h) ***de eigenschappen van de apparatuur die wordt gebruikt voor afvalverwijdering;***

(i) ***het ontsmettingsprocedé voor werknemers en apparatuur, tijdsduur en werktijden;***

(j) ***een tijdelijke aeraulische balans voor werkzaamheden in gesloten ruimten;***

⁴ De bestaande tekst luidt als volgt: “1. Onder voorbehoud van artikel 3, lid 3, worden de in de leden 2 tot en met 5 genoemde maatregelen getroffen.”

⁵ De bestaande tekst luidt als volgt:

“3. Vóór de aanvang van de werkzaamheden doet de werkgever melding in de zin van lid 2 aan de verantwoordelijke instantie van de lidstaat, overeenkomstig de nationale wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen.

De melding moet tenminste een beknopte beschrijving bevatten van:

(a) de plaats waar de werkzaamheden worden verricht;

(b) de gebruikte of gehanteerde types en hoeveelheden asbest;

(c) de verrichte werkzaamheden en toegepaste procedés;

(d) het aantal betrokken werknemers;

(e) de datum waarop de werkzaamheden aanvangen, alsmede de duur ervan;

(f) de maatregelen die zijn genomen om blootstelling van werknemers aan asbest te beperken.”

(k) een plan voor de veilige en duurzame verwerking van afvalstoffen, waaronder met betrekking tot de bestemming van asbesthoudende afvalstoffen.

Kennisgevingen worden in overeenstemming met de nationale wetgeving en praktijk door de verantwoordelijke autoriteit van de lidstaat bewaard voor een periode van ten minste 40 jaar.

3. Artikel 5 wordt vervangen door⁶:

“Artikel 5

[...]

Onverminderd andere Gemeenschapsvoorschriften betreffende het in de handel brengen en het gebruik van asbest zijn activiteiten die de werknemers aan asbestvezels blootstellen bij de winning van asbest, bij de vervaardiging en de verwerking van asbestproducten, dan wel de vervaardiging en de verwerking van producten die doelbewust toegevoegde asbest bevatten, verboden, met uitzondering van het behandelen en storten van producten die afkomstig zijn van sloop en asbestverwijdering.

Asbesthoudende onderdelen en materialen die reeds in gebruik zijn, worden veilig verwijderd en afgevoerd, indien technisch mogelijk, en worden niet gerepareerd, onderhouden, omhuld of bedekt. Asbesthoudende materialen die niet op korte termijn kunnen worden verwijderd, worden geïdentificeerd, geregistreerd en regelmatig gemonitord.

4. In artikel 6 wordt punt b) vervangen door⁷:

“(b) de werkprocedures zijn zo ingericht dat er geen asbeststof wordt geproduceerd of dat, indien zulks onmogelijk is, er geen asbeststof in de lucht vrijkomt, **door ten minste de volgende maatregelen toe te passen:**

- (i) stofbestrijding;*
- (ii) stofzuigen aan de bron;*
- (iii) continue sedimentatie van vezels in de lucht;*
- (iv) passende ontsmetting;*
- (v) een minimaal drukverschil van min tien;*
- (vi) toevoer van schone, verse lucht vanaf een verder gelegen punt;*
- (vii) controle van de prestaties van onderdrukeenheden en draagbare stofzuiginstallaties van plaatselijke afzuigsystemen na de vervanging*

⁶ De bestaande tekst luidt als volgt:

“Het opspuiten van asbest voor het velouteren van oppervlakken en werkzaamheden die het gebruik van asbesthoudend isolatie- of geluiddempend materiaal met een lage dichtheid (minder dan 1 g/cm³) inhouden, zijn verboden.

Onverminderd andere Gemeenschapsvoorschriften betreffende het in de handel brengen en het gebruik van asbest zijn activiteiten die de werknemers aan asbestvezels blootstellen bij de winning van asbest, bij de vervaardiging en de verwerking van asbestproducten, dan wel de vervaardiging en de verwerking van producten die doelbewust toegevoegde asbest bevatten, verboden, met uitzondering van het behandelen en storten van producten die afkomstig zijn van sloop en asbestverwijdering.”

⁷ De bestaande tekst luidt als volgt: “(b) de werkprocedures zijn zo ingericht dat er geen asbeststof wordt geproduceerd of dat, indien zulks onmogelijk is, er geen asbeststof in de lucht vrijkomt;”

van een HEPA-filter en voor het begin van de asbestverwijdering of ten minste eenmaal per jaar, door het verwijderingsrendement van filters te meten met een deeltjesteel met directe aflezing.”

5. Artikel 7 wordt als volgt gewijzigd:

(a) lid 1 wordt vervangen door⁸:

“1. Afhankelijk van de resultaten van de eerste risicobeoordeling wordt, om de naleving van de in artikel 8 vastgestelde grenswaarde te waarborgen, de concentratie aan asbestvezels in de lucht op het werk gemeten *door tijdens specifieke operationele fases en op gezette tijden tijdens het arbeidsproces te meten.*”

(b) lid 2 wordt vervangen door⁹:

“2. De monstername is representatief voor de *werkelijke* persoonlijke blootstelling van de werknemer aan stof afkomstig van asbest of asbesthoudende materialen.”

(c) lid 5 wordt vervangen door¹⁰:

“5. De duur van de monstername wordt zo gekozen dat de representatieve blootstelling voor *alle tijdens het arbeidsproces uitgevoerde operaties in al hun verschillende fases* kan worden vastgesteld.”

(d) de eerste alinea van lid 6 wordt vervangen door¹¹:

“6. De telling van de vezels gebeurt bij voorkeur *door middel van analytische transmissie-elektronenmicroscopie of* met een methode die gelijkwaardige resultaten oplevert.”

6. Artikel 8 wordt vervangen door¹²:

“Artikel 8

De werkgevers zorgen ervoor dat geen enkele werknemer *op geen enkel moment tijdens het arbeidsproces wordt* blootgesteld aan een asbestconcentratie in de lucht die groter is dan *0,001* vezel per cm³ (*1 000 vezels per m³*).”

7. In artikel 10 wordt lid 1 vervangen door¹³:

⁸ De bestaande tekst luidt als volgt: “1. Afhankelijk van de resultaten van de eerste risicobeoordeling wordt, om de naleving van de in artikel 8 vastgestelde grenswaarde te waarborgen, op gezette tijden de concentratie aan asbestvezels in de lucht op het werk gemeten.”

⁹ De bestaande tekst luidt als volgt: “2. De monstername is representatief voor de persoonlijke blootstelling van de werknemer aan stof afkomstig van asbest of asbesthoudende materialen.”

¹⁰ De bestaande tekst luidt als volgt: “5. De duur van de monstername wordt zo gekozen dat, hetzij door meting hetzij door een tijdgewogen berekening, de representatieve blootstelling voor een achturige referentieperiode (één ploeg) kan worden vastgesteld.”

¹¹ De bestaande tekst luidt als volgt: “6. De telling van de vezels gebeurt bij voorkeur met een fasecontrastmicroscop overeenkomstig de in 1997 door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) aanbevolen methode of een methode die gelijkwaardige resultaten oplevert.”

¹² De bestaande tekst luidt als volgt: “De werkgevers zorgen ervoor dat geen enkele werknemer wordt blootgesteld aan een asbestconcentratie in de lucht die groter is dan 0,1 vezel per cm³, berekend als tijdgewogen gemiddelde over een periode van acht uur (TGG).”

¹³ De bestaande tekst luidt als volgt:

“1. Wanneer de in artikel 8 vastgestelde grenswaarde wordt overschreden, worden de oorzaken voor deze overschrijding opgespoord en worden zo snel mogelijk passende maatregelen getroffen om deze situatie te

“1.

Wanneer de in artikel 8 vastgestelde grenswaarde wordt overschreden *of er reden bestaat om aan te nemen dat asbesthoudend materialen die vóór de werkzaamheden niet waren geïdentificeerd, verstoord zijn en stof kunnen genereren, worden de werkzaamheden onmiddellijk stopgezet. De* oorzaken voor deze overschrijding worden opgespoord en er worden zo snel mogelijk passende maatregelen getroffen om deze situatie te verhelpen.

Het werk in de betrokken zone *wordt* niet voortgezet totdat er ter bescherming van de betrokken werknemers passende maatregelen worden genomen.”

8. Artikel 11 wordt vervangen door¹⁴:

“Artikel 11

Voordat wordt begonnen met sloop- of onderhoudswerkzaamheden, *of renovatiewerkzaamheden aan gebouwen die vóór 2005 of vóór het jaar van inwerkingtreding van een equivalent nationaal asbestverbod (naargelang welke datum eerder valt) zijn gebouwd, worden de gebouwen gescreend om alle asbesthoudende materialen vast te stellen, in overeenstemming met de vereisten van bijlage XVII, deel 6, bij Verordening (EG) nr. 1907/2006 en bijlage I bij Verordening (EU) nr. 305/2011. De screening moet worden uitgevoerd door een gekwalificeerde en gecertificeerde exploitant of autoriteit, rekening houdend met de artikelen 14 en 15 van deze richtlijn en de bepalingen van het nationale bouwrecht.*

In overeenstemming met hun nationale bouwvoorschriften stellen de lidstaten gedetailleerde regels vast voor het onderzoek en de opsporing van asbesthoudende materialen. Wanneer niet kan worden gegarandeerd dat er geen asbest aanwezig is, worden de werkzaamheden uitgevoerd volgens de procedures die moeten worden gevolgd wanneer er asbest aanwezig is.”

9. In artikel 12 wordt de eerste alinea vervangen door¹⁵:

verhelpen.

Het werk in de betrokken zone mag alleen worden voortgezet indien er ter bescherming van de betrokken werknemers passende maatregelen worden genomen.”

¹⁴ De bestaande tekst luidt als volgt:

“Voordat wordt begonnen met sloop- of onderhoudswerkzaamheden neemt de werkgever, indien van toepassing na het opvragen van informatie bij de eigenaren, alle nodige maatregelen om de materialen waarvan wordt vermoed dat ze asbest bevatten, te identificeren.

Indien ook maar de geringste twijfel bestaat over de aanwezigheid van asbest in een materiaal of constructie, worden de van toepassing zijnde bepalingen van deze richtlijn gevolgd.”

¹⁵ De bestaande tekst luidt als volgt:

“Voor bepaalde werkzaamheden, zoals sloop, verwijdering, reparatie en onderhoud, waarvan kan worden verwacht dat ondanks preventieve technische maatregelen ter beperking van de asbestconcentratie in de lucht, de in artikel 8 vastgestelde grenswaarde zal overschreden worden, stelt de werkgever maatregelen vast voor de bescherming van de werknemers tijdens deze werkzaamheden, in het bijzonder:

- (a) krijgen de werknemers verplicht te dragen passende ademhalingsapparatuur en andere individuele beschermingsmiddelen;
- (b) worden er waarschuwborden aangebracht om erop te wijzen dat een overschrijding van de in artikel 8 vastgestelde grenswaarde kan worden verwacht; alsmede
- (c) wordt de verspreiding van stof afkomstig van asbest of asbesthoudende materialen buiten de ruimten/werkplek waar de activiteiten plaatsvinden, voorkomen.”

“Voor bepaalde werkzaamheden, zoals sloop *of* asbestverwijdering [...], waarvan kan worden verwacht dat ondanks *alle mogelijke* preventieve technische maatregelen ter beperking van de asbestconcentratie in de lucht, de in artikel 8 vastgestelde grenswaarde zal worden overschreden, stelt de werkgever maatregelen vast voor de bescherming van de werknemers tijdens deze werkzaamheden, in het bijzonder:

- (a) krijgen de werknemers verplicht te dragen passende ademhalingsapparatuur en andere individuele beschermingsmiddelen;
- (b) worden er waarschuwborden aangebracht om erop te wijzen dat een overschrijding van de in artikel 8 vastgestelde grenswaarde kan worden verwacht;
- (c) wordt de verspreiding van stof afkomstig van asbest of asbesthoudende materialen buiten de ruimten/werkplek waar de activiteiten plaatsvinden, voorkomen *en is de ventilatie van lucht van werkplekken waar asbest wordt verwijderd naar afgesloten ruimten niet toegestaan; alsmede*
- (d) *wordt een meting van de asbestvezelconcentratie in de lucht uitgevoerd nadat de in dit lid bedoelde werkzaamheden zijn voltooid, om te garanderen dat de werknemers de werkplek weer veilig kunnen betreden.*”

10. In artikel 13 wordt lid 1 vervangen door¹⁶:

- “1. Voordat wordt begonnen met *werkzaamheden in verband met asbest* wordt een werkplan opgesteld.”

11. In artikel 14 worden de leden 2 en 3 vervangen door¹⁷:

- “2. De inhoud van de opleiding is voor de werknemers gemakkelijk toegankelijk. Zij verschaft hun de nodige kennis en vaardigheden inzake preventie en veiligheid, *in overeenstemming met de toepasselijke wet- en regelgeving in de lidstaat waar het werk plaatsvindt.*
3. *Verplichte minimumeisen voor de inhoud, duur, tussenpozen van en de documentatie voor de opleiding zijn opgenomen in bijlage 1 bis.*”

¹⁶ De bestaande tekst luidt als volgt:

“1. Voordat wordt begonnen met het slopen of het verwijderen van asbest en/of asbesthoudende materialen uit gebouwen, constructies, apparaten en installaties, dan wel uit schepen, wordt er een werkplan opgesteld.”

¹⁷ De bestaande tekst luidt als volgt:

“2. De inhoud van de opleiding is voor de werknemers gemakkelijk toegankelijk. Zij verschaft hun de nodige kennis en vaardigheden inzake preventie en veiligheid, met name met betrekking tot:

- (a) de eigenschappen van asbest en de invloed van asbest op de gezondheid, met inbegrip van het synergetische effect van roken;
- (b) de soorten producten of materialen die asbest kunnen bevatten;
- (c) de handelingen die kunnen leiden tot blootstelling aan asbest en het belang van preventieve controles om blootstelling tot een minimum te beperken;
- (d) veilige werkwijzen, controles en beschermingsmiddelen;
- (e) de geëigende rol, keuze en selectie, beperkingen en het juiste gebruik van ademhalingsapparatuur;
- (f) noodprocedures;
- (g) ontsmettingsprocedures;
- (h) verwijdering van afvalstoffen;
- (i) de eisen inzake medisch toezicht.

3. Op communautair niveau worden praktische richtsnoeren vastgesteld voor de opleiding van werknemers die asbest verwijderen.”

12. Artikel 15 wordt vervangen door¹⁸:

“Artikel 15

- 1. *Ondernemingen die van plan zijn sloop- of asbestverwijderingswerkzaamheden uit te voeren, moeten voordat de werkzaamheden van start gaan over een door de bevoegde autoriteit uitgevaardigde hernieuwbare vergunning beschikken. De bevoegde autoriteiten kunnen dergelijke vergunningen uitvaardigen aan aanvragende ondernemingen die bewijzen dat ze beschikken over adequate, geavanceerde technische apparatuur voor emissievrije of, indien dat technisch nog niet mogelijk is, emissiearme arbeidsprocedures in overeenstemming met de vereisten van artikel 6, en opleidingscertificaten voor hun individuele werknemers in overeenstemming met artikel 14 en bijlage 1 bis.***
- 2. *De bevoegde autoriteiten verlenen alleen een vergunning aan een onderneming als zij geen twijfel hebben over de betrouwbaarheid van de onderneming en haar bestuur. De vergunningen kunnen om de vijf jaar worden verlengd in overeenstemming met de nationale wetgeving en praktijk.***
- 3. *De lidstaten leggen openbare registers aan van de ondernemingen die overeenkomstig lid 1 gemachtigd zijn asbest te verwijderen.*”**

13. In artikel 16 wordt lid 1 vervangen door¹⁹:

- “1. Voor elke in artikel 3, lid 1 [...], bedoelde werkzaamheid worden passende maatregelen getroffen om te bewerkstelligen dat:
- (a) de plaatsen waar deze werkzaamheden worden uitgevoerd:
 - (i) duidelijk worden afgebakend en worden aangegeven met waarschuwingsborden;

¹⁸ De bestaande tekst luidt als volgt: “Alvorens zij werkzaamheden zoals sloop of verwijdering van asbest kunnen verrichten, moeten bedrijven hun bekwaamheid op dit gebied aantonen. De bekwaamheid wordt aangetoond in overeenstemming met de nationale wetgeving en/of praktijk.”

¹⁹ De bestaande tekst luidt als volgt:

“1. Voor elke in artikel 3, lid 1, bedoelde werkzaamheid worden, onder voorbehoud van artikel 3, lid 3, passende maatregelen getroffen om te bewerkstelligen dat:

- (a) de plaatsen waar deze werkzaamheden worden uitgevoerd:
 - (i) duidelijk worden afgebakend en worden aangegeven met waarschuwingsborden;
 - (ii) alleen toegankelijk zijn voor werknemers die deze plaatsen wegens hun werk of functie moeten betreden;
 - (iii) zones zijn waar een rookverbod geldt;
- (b) zones worden ingericht waar de werknemers zonder gevaar voor besmetting door asbeststof kunnen eten en drinken;
- (c) passende werk- of beschermende kleding ter beschikking wordt gesteld van de werknemers; deze werk- of beschermende kleding niet buiten het bedrijf wordt gebracht; Zij mag evenwel gewassen worden in daartoe uitgeruste buiten het bedrijf gelegen wasserijen als het bedrijf niet zelf voor de reiniging zorgt; in dat geval dient de kleding in gesloten recipiënten te worden vervoerd;
- (d) de werk- of beschermende kleding en de normale kleding afzonderlijk worden opgeborgen;
- (e) passende en adequate sanitaire voorzieningen met douches, indien het werk in een stoffige atmosfeer geschiedt, ter beschikking van de werknemers worden gesteld;
- (f) de beschermende uitrusting op een daartoe aangewezen plaats wordt bewaard en na ieder gebruik wordt gecontroleerd en gereinigd en passende maatregelen worden genomen om defecte uitrusting te herstellen of te vervangen voordat deze weer wordt gebruikt.”

- (ii) alleen toegankelijk zijn voor werknemers die deze plaatsen wegens hun werk of functie moeten betreden;
- iii) zones zijn waar een rookverbod geldt;
- (b) zones worden ingericht waar de werknemers zonder gevaar voor besmetting door asbeststof kunnen eten en drinken;
- (c) passende werk- of beschermende kleding ter beschikking wordt gesteld van de werknemers; *de beschermingsmiddelen, en in het bijzonder ademhalingsapparatuur, worden aan een verplichte individuele pasvormcontrole onderworpen; al* deze werk- of beschermende kleding wordt niet buiten het bedrijf gebracht; Zij mag evenwel gewassen worden in daartoe uitgeruste buiten het bedrijf gelegen wasserijen als het bedrijf niet zelf voor de reiniging zorgt; in dat geval dient de kleding in gesloten recipiënten te worden vervoerd;
- (c bis) *er wordt voorzien in regelmatige, verplichte pauzes met voldoende tijd voor herstel voor werknemers die ademhalingsapparatuur dragen;*
- (d) de werk- of beschermende kleding en de normale kleding afzonderlijk worden opgeborgen;
- (e) de werknemers worden *onderworpen aan een verplicht ontsmettingsprocedé;*
- (f) de beschermende uitrusting op een daartoe aangewezen plaats wordt bewaard en na ieder gebruik wordt gecontroleerd en gereinigd en passende maatregelen worden genomen om defecte uitrusting te herstellen of te vervangen voordat deze weer wordt gebruikt.”

14. In artikel 17, lid 2, wordt het inleidende gedeelte vervangen door²⁰:

“2. Naast de in lid 1 [...] bedoelde maatregelen worden passende maatregelen genomen opdat:”

15. Artikel 18 wordt als volgt gewijzigd:

(a) lid 1 wordt vervangen door²¹:

“1. Onder voorbehoud van artikel 3 [...] worden de in de leden 2 tot en met 5 genoemde maatregelen getroffen.”

(b) lid 2 wordt vervangen door²²:

²⁰ De bestaande tekst luidt als volgt:

“Naast de in lid 1 bedoelde maatregelen worden, onder voorbehoud van artikel 3, lid 3, passende maatregelen genomen opdat:”

²¹ De bestaande tekst luidt als volgt: “1. Onder voorbehoud van artikel 3, lid 3, worden de in de leden 2 tot en met 5 genoemde maatregelen getroffen.”

²² De bestaande tekst luidt als volgt:

“2. Vóór de blootstelling aan stof afkomstig van asbest of asbesthoudende materialen op de arbeidsplaats wordt iedere werknemer in de gelegenheid gesteld een medische keuring te ondergaan.

Deze keuring dient een specifiek onderzoek van de borstkas te omvatten. Praktische aanbevelingen die de lidstaten bij de klinische keuring van werknemers als leidraad kunnen nemen, staan in bijlage I; deze aanbevelingen worden volgens de in artikel 17 van Richtlijn 89/391/EEG bedoelde procedure aangepast aan de technische vooruitgang.

Zolang de blootstelling duurt, worden de werknemers ten minste eenmaal in de drie jaar in de gelegenheid gesteld zich opnieuw te laten keuren.

- “2. Vóór de blootstelling aan stof afkomstig van asbest of asbesthoudende materialen op de arbeidsplaats wordt iedere werknemer in de gelegenheid gesteld een medische keuring te ondergaan.

Deze keuring dient een specifiek onderzoek van de borstkas te omvatten. Praktische aanbevelingen die de lidstaten bij de klinische keuring van werknemers als leidraad kunnen nemen, staan in bijlage I; **deze aanbevelingen worden volgens de in artikel 17 van Richtlijn 89/391/EEG bedoelde procedure aangepast aan de technische vooruitgang.**

[...]

Zolang de blootstelling duurt, worden de werknemers ten minste eenmaal in de drie jaar in de gelegenheid gesteld zich opnieuw te laten keuren.

Van iedere werknemer wordt in overeenstemming met de nationale wetgeving en/of praktijk een individueel gezondheidsdossier aangelegd **en voor ten minste 40 jaar bijgehouden.**

16. Het volgende artikel wordt ingevoegd:

“Artikel 18 quater

De Commissie herziet, in overleg met de sociale partners, [vijf jaar na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsrichtlijn] en daarna elke vijf jaar, de technologische en wetenschappelijke staat van identificatie-, meet- of waarschuwingstechnologieën voor asbest en geeft richtsnoeren uit voor wanneer dergelijke technologieën moeten worden gebruikt om werknemers tegen blootstelling aan asbest te beschermen.”

17. In artikel 19 wordt lid 1 vervangen door²³:

“1. Onder voorbehoud van artikel 3 [...] worden de in de leden 2, 3 en 4 genoemde maatregelen getroffen.”

18. Artikel 21 wordt vervangen door²⁴:

“Artikel 21

- 1. De lidstaten houden een register bij van *alle* erkende gevallen van *asbestgerelateerde ziekten*.**
- 2. *De in lid 1 bedoelde term “erkende gevallen” is niet beperkt tot gevallen waarvoor een schadevergoeding is toegekend, maar verwijst naar alle gevallen van medisch vastgestelde asbestgerelateerde ziekten.***
- 3. *De lidstaten houden een register bij van alle erkende gevallen van asbestgerelateerde beroepsziekten. Bijlage 1 ter bevat een indicatieve lijst van***

Van iedere werknemer wordt in overeenstemming met de nationale wetgeving en/of praktijk een individueel gezondheidsdossier aangelegd.”

²³ De bestaande tekst luidt als volgt: “1. Onder voorbehoud van artikel 3, lid 3, worden de in de leden 2, 3 en 4 genoemde maatregelen getroffen.”

²⁴ De bestaande tekst luidt als volgt: “De lidstaten houden een register bij van de erkende gevallen van asbestose en mesotheliom.”

ziekten die volgens de huidige kennis kunnen worden veroorzaakt door blootstelling aan asbest.

19. Het volgende artikel wordt ingevoegd:

“Artikel 21 bis

In geval van brand wordt alle bestaande informatie over de aanwezigheid en locatie van asbest ter beschikking gesteld van de brandweerlieden.”

20. De volgende bijlagen worden ingevoegd:

“Bijlage 1 bis

VERPLICHTE MINIMUMEISEN VOOR OPLEIDING

Alle werknemers die worden of kunnen worden blootgesteld aan stof van asbest of asbesthoudende materialen krijgen een verplichte opleiding, die ten minste de volgende minimumeisen omvat:

1. *De opleiding vindt plaats aan het begin van de arbeidsrelatie en met tussenpozen van niet meer dan vier jaar.*
2. *Elke opleiding duurt ten minste drie werkdagen.*
3. *De opleiding wordt aangeboden door een gekwalificeerde en gecertificeerde instelling en instructeur en uitgevoerd door een autoriteit of erkende bevoegde instantie in de lidstaat overeenkomstig de nationale wetgeving en praktijken.*
4. *Iedere werknemer die op bevredigende wijze een opleiding heeft gevolgd en voor de vereiste test is geslaagd, krijgt een opleidingscertificaat waarop het volgende wordt vermeld:*
 - (a) *de datum van de opleiding;*
 - (b) *de duur van de opleiding;*
 - (c) *de inhoud van de opleiding;*
 - (c bis) *de taal van de opleiding;*
 - (d) *de naam, kwalificatie en contactgegevens van de instructeur en de instelling die de opleiding hebben verstrekt.*
5. *Alle werknemers die worden, kunnen worden of het risico lopen te worden blootgesteld aan stof van asbest of asbesthoudende materialen krijgen ten minste de volgende opleiding, met een theoretisch en een praktisch gedeelte, over:*
 - (a) *de toepasselijke wetgeving van de lidstaat waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;*
 - (b) *de eigenschappen van asbest en de gevolgen ervan voor de gezondheid, met inbegrip van het synergetische effect van roken, alsmede de risico's in verband met secundaire blootstelling en milieublootstelling;*
 - (c) *de soorten producten of materialen die asbest kunnen bevatten;*
 - (d) *de handelingen die kunnen leiden tot blootstelling aan asbest en het*

belang van preventieve controles om blootstelling tot een minimum te beperken;

- (e) veilige werkwijzen, met inbegrip van voorbereiding van de werkplek, keuze van werkmethoden en planning van de uitvoering van het werk, ventilatie, puntextractie, meting en controle, en regelmatige pauzes;*
- (f) de geëigende rol, keuze en selectie, beperkingen en het juiste gebruik van beschermingsmiddelen, met bijzondere aandacht voor ademhalingsapparatuur;*
- (g) noodprocedures;*
- (h) ontsmettingsprocedures;*
- (i) verwijdering van afvalstoffen;*
- (j) de eisen inzake medisch toezicht.*

De opleiding wordt zo goed mogelijk afgestemd op de kenmerken van het beroep en de specifieke taken en werkmethoden die ermee gepaard gaan.

6. *Werknemers die sloop- of asbestverwijderingswerkzaamheden verrichten krijgen naast de in punt 4 genoemde opleiding ook opleiding over:*

- (a) het gebruik van technische uitrusting en machines om het vrijkomen en verspreiden van asbestvezels tijdens de arbeidsprocessen te beperken, overeenkomstig Richtlijn 2009/104/EG;*
- (b) de modernste beschikbare technologieën en machines voor emissievrije of, indien dat technisch nog niet mogelijk is, emissiearme arbeidsprocedures, om het vrijkomen en verspreiden van asbestvezels te beperken.*

Bijlage 1 ter

LIJST VAN ASBESTGERELATEERDE ZIEKTEN

Volgens de huidige kennis kan blootstelling aan asbestvezels leiden tot ten minste de volgende asbestgerelateerde beroepsziekten, die de lidstaten derhalve in hun nationale wetgeving moeten opnemen:

- asbestose;*
- mesotheliom na inademing van asbeststof;*
- goedaardige pleurale ziekten, waaronder fibrose, longatelectase en goedaardige pleurale effusie als gevolg van asbest;*
- longkanker, waaronder bronchiale kanker na inademing van asbeststof;*
- strottenhoofdkanker na inademing van asbeststof;*
- eierstokkanker als gevolg van asbest;*

Het Internationaal Instituut voor Kankeronderzoek heeft melding gemaakt van positieve associaties tussen blootstelling aan asbest en de volgende ziekten:

- keelkanker;*
- colorectale kanker;*
- maagkanker.*

**BIJLAGE III BIJ DE ONTWERPRESOLUTIE:
AANBEVELINGEN BETREFFENDE DE INHOUD VAN HET VERLANGDE
VOORSTEL**

Erkenning van en schadeloosstelling voor asbestgerelateerde ziekten

Het Europees Parlement verzoekt de Commissie om na raadpleging van de sociale partners als bedoeld in artikel 154 en op grond van artikel 153, lid 2, punt b), VWEU een voorstel in te dienen voor een richtlijn tot vaststelling van minimumvereisten voor de erkenning van beroepsziekten, met inbegrip van alle asbestgerelateerde ziekten, en een passende schadevergoeding voor de betrokken personen. In het voorstel van de Commissie moeten ten minste de volgende elementen in aanmerking worden genomen:

- (1) een lijst met beroepsziekten die voor schadevergoeding in aanmerking komen, waarvoor preventieve maatregelen gelden en die door de lidstaten moeten worden erkend, onverminderd gunstigere nationale wetgeving, op basis van de aanbeveling van de Commissie van 19 september 2003 betreffende de Europese lijst van beroepsziekten, en bijgewerkt op basis van de recentste wetenschappelijke kennis;
- (2) de oprichting van één-loketinstanties als contactpunt voor betrokken personen voor alle aangelegenheden in verband met beroepsziekten;
- (3) de oprichting van een nationale functie, zoals een ombudsman, om slachtoffers van beroepsziekten bij te staan bij erkenningsprocedures, en meer steun voor en de uitwisseling van beste praktijken met onder andere vakbonden en verenigingen voor slachtoffers met betrekking tot erkenningsprocedures;
- (4) een omkering van de bewijslast voor de erkenning van beroepsziekten of ten minste de daadwerkelijke vereenvoudiging daarvan, bijvoorbeeld door te bepalen dat waar blootstelling aan asbest op het werk redelijkerwijs kan worden vastgesteld, een verband tussen blootstelling en daarop volgende symptomen kan worden vermoed;
- (5) bepalingen voor passende schadeloosstelling voor erkende beroepsziekten.

**BIJLAGE IV BIJ DE ONTWERPRESOLUTIE:
AANBEVELINGEN BETREFFENDE DE INHOUD VAN HET VERLANGDE
VOORSTEL**

**Actualisering van Richtlijn 2010/31/EU – Asbestscreening voorafgaand aan
energierenovatiewerkzaamheden**

Het Europees Parlement verzoekt de Commissie om op grond van artikel 194, lid 2, VWEU een voorstel in te dienen tot wijziging van Richtlijn 2010/31/EU betreffende de energieprestatie van gebouwen, op basis van de volgende aanbeveling:

Artikel 7 wordt vervangen door:

“Artikel 7

Bestaande gebouwen

De lidstaten nemen de noodzakelijke maatregelen om ervoor te zorgen dat wanneer bestaande gebouwen een ingrijpende renovatie ondergaan, de energieprestatie van het gebouw of van het gerenoveerde deel daarvan tot het niveau van de overeenkomstig artikel 4 vastgestelde minimumeisen inzake energieprestatie wordt opgevoerd, voor zover dit technisch, functioneel en economisch haalbaar is.

Die eisen worden toegepast op het gerenoveerde gebouw of de gerenoveerde gebouwunit als geheel. Daarnaast of in plaats daarvan kunnen er eisen worden toegepast op de gerenoveerde onderdelen van een gebouw.

Daarnaast treffen de lidstaten de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat wanneer een tot de bouwschil behorend onderdeel van een gebouw dat, na te zijn vernieuwd of vervangen, een significant effect op de energieprestatie van de bouwschil heeft, de energieprestatie van dat onderdeel van een gebouw aan minimumeisen inzake energieprestatie voldoet, voor zover dat technisch, functioneel en economisch haalbaar is.

De lidstaten stellen deze minimumeisen voor de energieprestatie vast overeenkomstig artikel 4.

De lidstaten stimuleren, met betrekking tot gebouwen die een ingrijpende renovatie ondergaan, alternatieve systemen met een hoog rendement, voor zover dit technisch, functioneel en economisch haalbaar is, en besteden aandacht aan de problematiek van een gezond binnenklimaat, brandveiligheid en risico's in verband met intense seismische activiteit.

De lidstaten stellen het verplicht om gebouwen te screenen op asbest en andere gevaarlijke materialen voordat met de renovatiewerkzaamheden van start wordt gegaan. Het resultaat van de screening wordt vermeld in een certificaat waarin de aanwezigheid of afwezigheid van asbest of andere gevaarlijke stoffen wordt vermeld. In het eerste geval worden in het certificaat de soorten gevonden asbesthoudende materialen vermeld, alsmede de precieze locatie ervan. Wanneer op basis van verkenning en onderzoeken de aanwezigheid van asbest in een materiaal niet kan worden uitgesloten, is het voorzorgsbeginsel van toepassing. De verwijdering en afvoering van de bij de renovatie betrokken materialen verloopt op ordelijke en veilige wijze, overeenkomstig Richtlijn 2009/148/EG, Verordening (EU) nr. 305/2011 en andere relevante wetgevingshandelingen.”

**BIJLAGE V BIJ DE ONTWERPRESOLUTIE:
AANBEVELINGEN BETREFFENDE DE INHOUD VAN HET VERLANGDE
VOORSTEL**

Asbestscreening van gebouwen die te koop of te huur zijn

Het Europees Parlement verzoekt de Commissie om op grond van artikel 169, lid 3, en artikel 114, lid 1, VWEU een richtlijn voor te stellen tot vaststelling van minimumeisen voor asbestcertificaten voor gebouwen die zijn gebouwd vóór 2005 of, als dat eerder is, vóór het jaar van het overeenkomstige nationale verbod op asbest en die worden verkocht of verhuurd. In het voorstel moeten ten minste de volgende elementen in overweging worden genomen:

- (1) een verplichting voor eigenaren van (openbare of particuliere) gebouwen die zijn gebouwd vóór 2005 of, als dat eerder is, vóór het jaar van het overeenkomstige nationale verbod op asbest om het gebouw te laten screenen om na te gaan of en waar asbesthoudende materialen aanwezig zijn voordat het gebouw (of een deel daarvan) wordt verkocht of verhuurd;
- (2) de screenings worden uitsluitend door gecertificeerde exploitanten uitgevoerd overeenkomstig Richtlijn 2009/148/EG, nationale wetgeving en praktijken, en onder toezicht van een bevoegde nationale instantie;
- (3) met het oog op een optimale bescherming van de gebruikers of bewoners, worden de screening en, indien nodig, de verwijdering of, indien dat technisch niet mogelijk is, de inkapseling uitgevoerd door gekwalificeerd en gecertificeerd personeel, overeenkomstig Richtlijn 2009/148/EG en nationale wetgeving en praktijken, onder toezicht van een nationale bevoegde instantie;
- (4) de gecertificeerde exploitant deelt de resultaten van de screening mee aan de eigenaar, en een bevoegde nationale instantie (een één-loketinstantie) geeft een certificaat af zoals bedoeld in punt 5, dat wordt bijgehouden in een nationaal register, en geeft eigenaren informatie en advies over de toepasselijke wet- en regelgeving, waaronder over de correcte en veilige verwijdering van gedetecteerd asbest en over de beschikbare financiële steun uit de relevante ESI-fondsen;
- (5) de asbestcertificaten bevatten het resultaat van de screening, met inbegrip van een lijst van welke asbesthoudende materialen zijn gevonden, de exacte locatie ervan, de huidige staat van instandhouding ervan samen met een kennisgeving van de vereiste werkzaamheden en het vereiste toezicht om te voorkomen dat de gezondheid van de bewoners wordt aangetast, een concept voor de veilige verwijdering ervan en informatie over mogelijke delen van het gebouw waar screening niet mogelijk was of waar de aanwezigheid van asbest niet kan worden uitgesloten door onderzoek;
- (6) het certificaat waarin de aanwezigheid van asbest wordt vermeld, heeft een passende geldigheidsduur die overeenstemt met het vereiste toezicht, teneinde een toename van de screenings te voorkomen;
- (7) de certificaten worden opgenomen in bestaande asbestregisters, worden ter beschikking gesteld van bedrijven en werknemers die werkzaamheden verrichten in het gebouw, worden bij verkoopovereenkomsten in verband met het gebouw gevoegd en worden ter

beschikking gesteld van huurders van het gebouw;

- (8) er worden doeltreffende, evenredige en afschrikkende boetes vastgesteld voor verkopers en verhuurders van gebouwen die de verplichte screening niet laten uitvoeren en die het resultaat van de screening niet melden aan de bevoegde instantie voordat het gebouw wordt verkocht of verhuurd;
- (9) in geval van niet-naleving worden passende aansprakelijkheidsregelingen ingesteld.

De bevoegde nationale instantie publiceert een lijst van gecertificeerde exploitanten zoals bedoeld in de eerste alinea, punt 2.

TOELICHTING

Volgens de recentste wetenschappelijke gegevens (The Lancet, oktober 2020) bedroeg het jaarlijkse aantal asbestgerelateerde sterfgevallen 90 730 in de EU-28 in 2019. Asbest is en blijft een van de belangrijkste arbeidsgerelateerde carcinogene agentia. Naar verwachting zullen meer dan 300 000 burgers in de EU tegen 2030 sterven aan mesothelioom, waarbij de overgrote meerderheid van de gevallen het gevolg zijn van beroepsmatige blootstelling aan asbest. Asbest is nog steeds veel aanwezig in gebouwen en infrastructuur die zijn gebouwd vóór 2005, toen de EU asbest definitief heeft verboden. De blootstelling gebeurt nog steeds vooral bij de beroepsbevolking in de EU, met name – maar niet alleen – in de bouwsector.

De Green Deal met de nieuwe renovatiegolf zal de energierenovatie van miljoenen gebouwen in de EU in gang zetten. Betonnen muren, vloeren, plafonds, daken, pijpen, isolatie en nog veel andere materialen die zijn geproduceerd vóór het asbestverbod kunnen erg gevaarlijke asbestvezels bevatten. Het Europees kankerbestrijdingsplan is een kans voor de EU en de lidstaten om rekening te houden met de horizontale aard van de gezondheidsbedreiging van asbest en ervoor te zorgen dat asbestverwijdering zo efficiënt mogelijk gebeurt, zowel wat de menselijke gezondheid en veiligheid betreft als op organisatorisch en financieel gebied.

In het verslag wordt voorgesteld om een alomvattende Europese strategie te ontwikkelen voor de verwijdering van alle asbest in de EU, door van de synergieën tussen verschillende beleidsterreinen gebruik te maken om asbest voor eens en voor altijd veilig uit de bebouwde omgeving te verwijderen en zo werknemers en burgers te beschermen, nu en in de toekomst. Die beleidsterreinen omvatten de Green Deal en de renovatiegolf, de tenuitvoerlegging van de Europese pijler van sociale rechten (EPSR), het Europees kankerbestrijdingsplan, het meerjarig financieel kader (MFK) van de EU en het herstelplan, het nieuw strategisch EU-kader voor gezondheid en veiligheid op het werk en de herziening van de richtlijn asbest op het werk (Richtlijn 2009/148/EG), evenals het actieplan voor de circulaire economie waar het de bouw en gebouwen betreft.

Het verslag heeft tot doel aanbevelingen te doen voor een aantal basiselementen die in een Europese strategie voor de verwijdering van alle asbest moeten worden opgenomen.

Het kader voor een dergelijke Europese strategie moet worden vastgesteld in een Europese kaderrichtlijn voor nationale strategieën voor de verwijdering van asbest, met inbegrip van de beoordeling van bestaand asbest in de bebouwde omgeving, duidelijke tijdschema's en mijlpalen voor de veilige verwijdering ervan, minimumnormen voor openbare digitale asbestregisters waarin al het bestaande asbest in een land of regio in kaart wordt gebracht, openbare informatiecampagnes en een financieel kader voor de ondersteuning van eigenaren van gebouwen, het op veilige en gedocumenteerde wijze afvoeren van asbestafval en gepaste controles en handhavingsmaatregelen zoals versterkte arbeidsinspecties. Asbestregisters moeten toegankelijk zijn voor werknemers en bedrijven, eigenaren, bewoners en gebruikers van gebouwen en moeten regelmatig worden bijgewerkt. De registratie van asbest in de bebouwde omgeving is ook van belang voor de circulaire economie en de afvalstrategie, waarvoor de identificatie, registratie en gedocumenteerde verwijdering van gevaarlijke materialen essentieel is.

De gezondheidsrisico's van asbest treffen niet alleen werknemers, maar ook bewoners van verontreinigde gebouwen of infrastructuur, alsmede omwonenden. In Richtlijn 2009/148/EG

(de richtlijn asbest op het werk) zijn de Europese minimumnormen vastgesteld voor maatregelen ter bescherming van werknemers wanneer zij bepaalde activiteiten uitoefenen, zoals afbraak, asbestverwijdering, reparatie en onderhoud. De richtlijn is twaalf jaar geleden voor het laatst herzien. Sommige aspecten ervan zijn ondertussen achterhaald en niet meer in overeenstemming met de recentste wetenschappelijke kennis en technische ontwikkelingen. De richtlijn moet worden geactualiseerd met betrekking tot een aantal procedurele en technische vereisten. Bovendien moet er op Europees niveau een gelijk spelveld worden gecreëerd voor de opleiding van werknemers en de competenties van bedrijven, en moet de grenswaarde voor beroepsmatige blootstelling worden verlaagd in overeenstemming met de recentst beschikbare kennis uit wetenschappelijk medisch onderzoek.

Slachtoffers van asbestgerelateerde beroepsziekten moeten op een snelle en niet-bureaucratische manier worden erkend en op passende wijze worden vergoed. Beroepsziekten houden altijd rechtstreeks verband met een specifieke werkplek en activiteit. Daarom moet het recht op erkenning en vergoeding integraal deel uitmaken van de bescherming van de gezondheid en veiligheid van werknemers op het werk en van de arbeidsvoorwaarden. Door de hoge en toenemende arbeidsmobiliteit in combinatie met de latentieperiodes van asbestgerelateerde ziekten is dit bovendien een kwestie van Europees belang. Nieuwe wetgeving met Europese minimumnormen voor de erkenning van en passende schadevergoeding voor beroepsziekten, waaronder alle bekende asbestgerelateerde ziekten, moet werknemers die aan een aandoening lijden, helpen. In het verslag wordt voorgesteld de aanbeveling van 19 september 2003 betreffende de Europese lijst van beroepsziekten te actualiseren en te gebruiken als basis voor een nieuwe richtlijn. Die moet onder andere elementen bevatten zoals een herziening van de bewijslast in erkenningsprocedures, de oprichting van nationale één-loketinstanties voor alle aangelegenheden in verband met beroepsziekten en ombudsmannen om getroffen werknemers bij te staan in erkenningsprocedures.

In Richtlijn 2010/31/EU betreffende de energieprestatie van gebouwen, waarbij het kader voor energierenovaties is vastgesteld, zou ook een vereiste moeten worden opgenomen voor de verplichte screening en daaropvolgende verwijdering van asbest en andere gevaarlijke stoffen voordat met renovatiewerkzaamheden van start kan worden gegaan. Het verslag bevat een voorstel om de richtlijn in die zin te wijzigen.

Een belangrijk aspect voor het opstellen van asbestcertificaten is een verplichting voor eigenaren van gebouwen om het gebouw te laten screenen om asbesthoudende materialen te lokaliseren en te identificeren voordat het gebouw wordt verkocht of verhuurd. Dergelijke asbestcertificaten moeten worden opgenomen in openbare asbestregisters en beschikbaar worden gesteld aan werknemers die renovatie- of sloopwerkzaamheden uitvoeren. Ook moeten ze kopers en huurders beschermen, zowel op het gebied van hun gezondheid en veiligheid als op financieel gebied. In het verslag wordt aangedrongen op een wetgevingsvoorstel voor de verplichte screening van gebouwen vóór verkoop of verhuur en voor het opstellen van asbestcertificaten voor gebouwen die vóór 2005 zijn gebouwd. Aangezien asbest een overgeërfd probleem is dat de Europese samenleving in zijn geheel treft, moeten eigenaren van gebouwen die asbest laten verwijderen gepaste ondersteuning krijgen, met financiering uit Europese en nationale fondsen.

15.7.2021

ADVIES VAN DE COMMISSIE MILIEUBEHEER, VOLKSGEZONDHEID EN VOEDSELVEILIGHEID

aan de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

met aanbevelingen aan de Commissie over de bescherming van werknemers tegen asbest
(2019/2182(INL))

Rapporteur voor advies: Manuel Bompard

(Initiatief – artikel 47 van het Reglement)

SUGGESTIES

De Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid verzoekt de bevoegde
Commissie werkgelegenheid en sociale zaken:

- onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:
- A. overwegende dat een financieel kader gebaseerd op het gebruik van de structuur- en investeringsfondsen van de Unie moet worden opgezet ter ondersteuning van eigenaren van gebouwen, waarbij met het oog op efficiëntie en om gebruik te maken van synergieën de verwijdering van asbest wordt gekoppeld aan andere publieke beleidsmaatregelen en programma's (zoals energie-efficiëntie, verbetering van de leefomgeving en sociale huisvesting);
- B. overwegende dat in artikel 37 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie wordt bepaald dat een hoog niveau van milieubescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu geïntegreerd moeten worden in het beleid van de Unie en moeten worden gewaarborgd overeenkomstig het beginsel van duurzame ontwikkeling;
- C. overwegende dat overeenkomstig artikel 191, lid 1, van het VWEU het milieubeleid van de Unie moet bijdragen tot het nastreven van doelstellingen, zoals de bescherming van de gezondheid van de mens, de bescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu, de bevordering van een behoedzaam en rationeel gebruik van natuurlijke hulpbronnen, en de bevordering op internationaal vlak van maatregelen om het hoofd te bieden aan regionale of mondiale milieuproblemen;
- D. overwegende dat het milieubeleid van de Unie overeenkomstig artikel 191, lid 2, van het VWEU moet berusten op het voorzorgsbeginsel en het beginsel van preventief handelen, het beginsel dat milieuaantastingen bij voorrang aan de bron dienen te worden bestreden, en het beginsel dat de vervuiler betaalt;

- E. overwegende dat het recht op een veilig, schoon, gezond en duurzaam milieu geleidelijk aan universeel wordt erkend, aangezien het aantal landen dat dit recht erkent de afgelopen jaren is toegenomen en intussen meer dan 155 landen dit recht, of elementen van dit recht, erkennen in hun nationale rechtsstelsels;
1. brengt in herinnering dat in de Europese pijler van sociale rechten wordt gepleit voor een hoog niveau van bescherming van de gezondheid en veiligheid van werknemers op het werk, onder meer voor wat betreft de blootstelling aan kankerverwekkende en mutagene stoffen op de werkplek; benadrukt dat de Unie het recht van alle mensen die in de Unie wonen op een schoon, gezond en duurzaam milieu moet waarborgen; benadrukt dat de Europese Green Deal als ambitie heeft om alle verontreiniging tot nul terug te dringen, hetgeen gerealiseerd moet worden door middel van een horizontale strategie om de gezondheid van burgers te beschermen tegen aantasting en vervuiling van het milieu, terwijl tegelijkertijd wordt gepleit voor een rechtvaardige transitie waarbij niemand aan zijn lot mag worden overgelaten; onderstreept dat het EU-actieplan getiteld “Verontreiniging van lucht, water en bodem naar nul” tot doel heeft vervuiling terug te dringen “tot een niveau dat niet langer als schadelijk voor de gezondheid en de natuurlijke ecosystemen wordt beschouwd en dat de grenzen in acht neemt van wat onze planeet aankan, waardoor een gifvrij milieu wordt gerealiseerd”;
 2. benadrukt dat bij de bepaling en de uitvoering van elk beleid en elk optreden van de Unie een hoog niveau van bescherming van de menselijke gezondheid dient te worden verzekerd;
 3. brengt in herinnering dat asbest nog steeds een van de grootste uitdagingen op het gebied van gezondheid op het werk is en dat wereldwijd 125 miljoen mensen op hun werk aan asbest zijn blootgesteld¹, ondanks het feit dat de gezondheidsrisico’s al tientallen jaren bekend zijn;
 4. wijst erop dat jaarlijks ongeveer 250 000 mensen sterven als gevolg van blootstelling aan asbest²; wijst erop dat het sterftecijfer als gevolg van asbestvezels de afgelopen jaren zelfs versneld is toegenomen; benadrukt dat kwetsbare bevolkingsgroepen, die het meest te lijden hebben onder deze gezondheidseffecten en vaak beperkte toegang hebben tot gezondheidszorg, ondersteund moeten worden met specifieke financiering;
 5. herinnert eraan dat het Internationaal Instituut voor Kankeronderzoek (IARC) heeft erkend dat asbest aantoonbaar kankerverwekkend (groep 1) is en verantwoordelijk is voor longkanker en mesothelioom, alsmede strottenhoofd- en eierstokkanker; benadrukt dat alle soorten asbestgerelateerde ziekten, zoals longkanker en pleuraal mesothelioom – veroorzaakt door inademing van zwevende asbestvezels die klein genoeg zijn om de longblaasjes te bereiken en te lang om door macrofagen te kunnen worden opgenomen, alsook andere soorten kanker die niet enkel door inademing van zwevende vezels ontstaan, een erkend gezondheidsrisico vormen en zich soms pas na tientallen jaren, of zelfs na meer dan 40 jaar, manifesteren; benadrukt dat asbest een kankerverwekkende stof zonder drempelwaarde is, wat betekent dat elk niveau van blootstelling, hoe laag ook, een risico op het ontwikkelen van kanker met zich meebrengt; onderstreept dat onderzoek naar andere door asbest veroorzaakte vormen van kanker moet worden

¹ WHO, *Asbestos: elimination of asbestos-related diseases*, 2018.

² Furuya, S., Chimed-Ochir, O., Takahashi, K., David, A., & Takala, J. (2018). Global Asbestos Disaster. *Int. J. Environ. Res. Public Health*, 15(5), 1000. <https://doi.org/10.3390/ijerph15051000>

bevorderd;

6. herinnert eraan dat, naast de actieve, al dan niet continue blootstelling van werknemers aan asbest, er ook passieve beroepsmatige blootstelling aan asbest bestaat, namelijk van mensen die werken in de nabijheid van werknemers die met asbest werken;
7. benadrukt het bestaan van verschillende vormen van niet-beroepsmatige blootstelling aan asbest met mogelijk aanzienlijke gevolgen voor de menselijke gezondheid, te weten indirect via een beroepsactiviteit (onder meer blootstelling aan asbeststof dat door werknemers in huis wordt gebracht), in en om de woning (onder meer huishoudelijke voorwerpen die asbest bevatten), en via de omgeving (door asbest in de aanwezige bouwmaterialen en installaties of in materialen van industriële oorsprong);
8. wijst erop dat volgens recente studies niet-beroepsmatige blootstelling aan asbest ongeveer 20 % van de gevallen van mesothelioom in geïndustrialiseerde landen zou kunnen verklaren³;
9. herinnert aan een studie van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO)⁴ waaruit blijkt dat het risico op longkanker door gecombineerde blootstelling aan tabaksrook en asbestvezels aanzienlijk toeneemt; verzoekt de lidstaten om alle werknemers die aan asbest zijn blootgesteld een programma aan te bieden voor hulp bij het stoppen met roken; herhaalt dat roken nooit een reden mag zijn om een werknemer erkenning van een asbestgerelateerde beroepsziekte te weigeren, of uit te sluiten van compensatie en medische behandeling voor de ziekte;
10. wijst erop dat aan asbest gerelateerde ziekten vastgesteld zijn bij personen die in de buurt van industrieterreinen of locaties met niet-hechtgebonden asbest wonen of gewoond hebben, met inbegrip van personen die in de buurt van bouwplaatsen, spoorweginfrastructuur, scheepswerven en elektriciteitscentrales wonen, en dit soms meer dan dertig jaar na directe of indirecte blootstelling; benadrukt dat de achteruitgang van het gebouwenbestand in de EU het risico op milieublootstelling doet toenemen, hetgeen tot meer gevallen van met name mesothelioom zou kunnen leiden;
11. onderstreept dat er eveneens informatie ontbreekt over risico's die voortvloeien uit de blootstelling van de bevolking aan in de natuur voorkomende asbesthoudende materialen;
12. wijst erop dat, hoewel het moeilijk is tot een nauwkeurige vaststelling te komen, tal van studies de milieublootstelling aan asbest lijken te onderschatten⁵⁶; herinnert eraan dat, afhankelijk van de bron van blootstelling, milieublootstelling aan asbest even hoog kan

³ [The health impact of nonoccupational exposure to asbestos: what do we know? \(nih.gov\)](#)

⁴ WHO, *Asbestos: elimination of asbestos-related diseases*, 2018; DG Werkgelegenheid, Sociale Zaken en Inclusie, *Evaluation of the practical implementation of the EU occupational safety and health (OSH) directives in EU Member States*.

⁵ Krówczyńska, M., & Wilk, E. (2019). Environmental and Occupational Exposure to Asbestos as a Result of Consumption and Use in Poland. *Int. J. Environ. Res. Public Health*, 16(14), 2611. Gepubliceerd op 22 juli 2019. DOI:10.3390/ijerph16142611.

⁶ Agence nationale de sécurité sanitaire de l'alimentation, de l'environnement et du travail, *L'amiante: Présentation, effets sanitaires, expositions et cadre réglementaire (Asbestos: Presentation, health effects, exposure and regulatory framework)*, 2016. (<https://www.anses.fr/en/content/asbestos>)

zijn als beroepsmatige blootstelling⁷; verzoekt de Commissie en de lidstaten in dit verband met klem ondersteuning te bieden aan onderzoek naar de risico's in verband met dergelijke trajecten van milieublootstelling aan asbest;

13. is van oordeel dat blootstelling aan asbest een vorm van ongelijkheid op het gebied van milieu en gezondheid is die gevoelens van onrechtvaardigheid en "aan zijn lot te worden overgelaten" kweekt bij kwetsbare groepen, met name in landen waar geen preventie- of slachtofferhulpregelingen bestaan, maar ook daarbuiten;
14. verzoekt het Europees Milieuagentschap verder onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van asbest in rivieren en hun omringende zijrivieren en de gevolgen daarvan voor vegetatie en in het wild levende dieren, in navolging van het onderzoek van het Amerikaanse Environmental Protection Agency^{8 9};
15. beklemtoont dat achtergrondconcentratieniveaus van asbest in de atmosfeer in alle lidstaten gemonitord en gemeten moeten worden;
16. verzoekt de Commissie een Europese strategie voor de volledige uitbanning van asbest te ontwikkelen; verzoekt alle lidstaten om die strategie door middel van nationale actieplannen ten uitvoer te brengen, met financiële middelen en specifieke routekaarten voor het lokale, regionale en nationale niveau; is van oordeel dat de Commissie deze nationale actieplannen moet coördineren, in het bijzonder middels de vaststelling van een kaderrichtlijn over dit onderwerp; benadrukt in deze context het belang van een coherente methode voor risicobeoordeling om een gelijk speelveld te kunnen verzekeren;
17. verzoekt de Commissie een Europees kader voor openbare registers tot stand te brengen om de aanwezigheid van asbest in de EU in kaart te brengen, alsmede een platform voor best practices voor de verwijdering van asbest; benadrukt de noodzaak van openbare registers voor asbest en van minimumnormen voor de toepassing ervan; herinnert eraan dat dergelijke minimumnormen voor openbare registers moeten worden gekoppeld aan gezondheids- en veiligheidsbeleid en aan voorschriften op het gebied van milieu en volksgezondheid;
18. dringt erop aan dat de overgang naar een asbestvrije Unie sociaal rechtvaardig moet zijn, versnippering van de interne markt moet voorkomen en vergezeld moet gaan van voldoende en gerichte steun voor particuliere eigenaren, werkgevers, micro-ondernemingen en kleine en middelgrote ondernemingen bij het omzetten van deze beschermende maatregelen, teneinde een goede naleving te bevorderen; merkt op dat deze aanpak gericht moet zijn op gebieden met een bijzonder risico of op groepen kwetsbare personen; benadrukt dat bij de toewijzing van de kosten van asbestverwijdering zoveel mogelijk rekening moet worden gehouden met het beginsel dat de vervuiler betaalt; herinnert aan het belang van toereikende financiële ondersteuning uit relevante bestaande EU-fondsen om gedegen ondersteuning te

⁷ Haute autorité de Santé, *Exposition environnementale à l'amiante: état des données et conduite à tenir*, 2009. (https://www.has-sante.fr/jcms/c_759760/fr/exposition-environnementale-a-l-amiante-etat-des-donnees-et-conduite-a-tenir)

⁸ Washington State Department of Health, *Advisory for Swift Creek Naturally Occurring Asbestos*, 2009.

⁹ United States Environmental Protection Agency, Swift Creek (https://response.epa.gov/site/site_profile.aspx?site_id=3639)

waarborgen en om een correcte en veilige verwijdering te stimuleren van alle asbest die wordt aangetroffen; benadrukt dat initiatieven ter verbetering van de preventie belangrijke volksgezondheidsinvesteringen zijn die niet alleen gericht zijn op gezonder leven, maar ook op een goede kosten-batenverdeling in het beheer van gezondheidszorgstelsels;

19. benadrukt dat de sociale partners en andere belanghebbenden, met inbegrip van asbestslachtoffergroepen, zowel op EU-, nationaal als regionaal niveau een volwaardige rol moeten krijgen toebedeeld bij de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van de Europese strategie en de nationale plannen;
20. wijst erop dat veilige asbestverwijdering een voorbeeld is van het beginsel van gezondheid op alle beleidsgebieden en rechtstreeks verband houdt met recente of op korte termijn verwachte beleidsinitiatieven van de EU zoals de Europese Green Deal, met de mededeling van de Commissie van 14 oktober 2020 getiteld “Een renovatiegolf voor Europa – groenere gebouwen, meer banen, hogere levenskwaliteit” (renovatiegolf) en het Europees kankerbestrijdingsplan in de mededeling van de Commissie van 3 februari 2021; herinnert eraan dat verbetering van vroegtijdige diagnose, behandeling en revalidatie een prioriteit is van het Europees kankerbestrijdingsplan en dat dit ten goede moet komen aan patiënten die lijden aan asbestgerelateerde ziekten;
21. dringt aan op de noodzaak van langlopend epidemiologisch toezicht teneinde de doeltreffendheid van de genomen maatregelen te beoordelen; benadrukt dat mesothelioom een ziekte is waarvan asbest de belangrijkste risicofactor is en dat het aantal gediagnosticeerde gevallen van mesothelioom een relevante indicator voor epidemiologisch toezicht is; wil daarom dat gevallen van mesothelioom verplicht bij de bevoegde autoriteiten gemeld worden;
22. neemt kennis van de aanbevelingen van de WHO¹⁰ dat het niet nodig is asbestvezels op te nemen in bijlage I bij de drinkwaterrichtlijn¹¹, waarin wordt geconcludeerd dat asbestvezels in drinkwater geen gevaar voor de gezondheid vormen; herinnert eraan dat een studie door Italiaanse wetenschappers de belangrijke vraag heeft opgeworpen of het drinken van water met asbestvezels het risico op spijsverterings- en colorectale kanker verhoogt¹²; benadrukt dat mogelijke asbestgerelateerde ziekten die mogelijk worden veroorzaakt door het inslikken van water dat dergelijke vezels bevat die afkomstig zijn van asbestleidingen, zich tientallen jaren later nog kunnen manifesteren; benadrukt dat de Italiaanse studie op zichzelf weliswaar niet voldoende is om in dit stadium definitieve conclusies te kunnen trekken over het verband tussen de inname van asbest via water en de ontwikkeling van kanker in het maag-darmkanaal, maar dat gezien de bestaande onzekerheden het voorzorgsbeginsel van toepassing moet zijn; is van oordeel dat er meer onderzoek moet worden verricht naar deze belangrijke vraag; roept de lidstaten op om met regelmaat controles uit te voeren van de kwaliteit van het water dat voor drinkwaterwinning bestemd is en de nodige preventieve en risicobeperkende

¹⁰ Regionaal WHO-Bureau voor Europa, *Drinking Water Parameter Cooperation Project. Support to the revision of Annex I Council Directive 98/83/EC on the Quality of Water Intended for Human Consumption (Drinking Water Directive). Recommendations*, 2017.

¹¹ Richtlijn 98/83/EG van de Raad van 3 november 1998 betreffende de kwaliteit van voor menselijke consumptie bestemd water (PB L 330 van 5.12.1998, blz. 32).

¹² Di Ciaula, A., & Gennaro, V. (2016). Rischio clinico da ingestione di fibre di amianto in acqua potabile. *Epidemiologia & Prevenzione*, 40(6), 462. <https://epiprev.it/3608>

maatregelen te nemen indien een risico voor de menselijke gezondheid wordt geconstateerd;

23. maakt zich zorgen over de staat van het drinkwaterdistributienetwerk in de EU en de aanwezigheid van leidingen uit asbestcement die door slijtage asbestvezels in het water vrijgeven; herinnert er voorts aan dat overeenkomstig aanbevelingen van de WHO leidingen van asbestcement niet langer mogen worden gebruikt of goedgekeurd voor drinkwater¹³; is van oordeel dat in het kader van de Europese strategie voor de volledige uitbanning van asbest, en met behulp van het herstelplan voor Europa en de herstelplannen van de lidstaten, een integraal plan voor de renovatie en het asbestvrij maken van het Europese drinkwaterdistributienetwerk moet worden ontwikkeld en uitgevoerd;
24. verwelkomt het feit dat dankzij de renovatiegolf de mogelijkheid zich aandient voor het volledig asbestvrij maken van gebouwen;
25. herinnert eraan dat vanwege de renovatiegolf een toename aan bouwwerkzaamheden kan worden verwacht, die gepaard zal gaan met een verhoogde beroepsmatige en milieublootstelling aan asbestvezels; onderstreept dat in het kader van de renovatiegolf asbest moet worden vervangen door energie-efficiënte materialen;
26. benadrukt dat de renovatiegolf de vraag naar asbestgerelateerd werk waarschijnlijk aanzienlijk zal doen toenemen, waardoor er een cruciale behoefte bestaat aan steun voor onderzoek en ontwikkeling met als oogmerk de hoogst mogelijke bescherming van werknemers en de lokale bevolking die tijdens sanerings- en sloopwerkzaamheden aan asbest worden blootgesteld, alsmede een betrouwbaardere en snellere screening, meting en verwijdering van asbest en veilig afvalstoffenbeheer;
27. maakt zich zorgen over het feit dat een groot deel van de openbare scholen met een bouwjaar vóór 2005 dan wel het jaar van het nationale verbod op asbest, nog steeds asbest bevat, wat een blootstellingsrisico voor kinderen of leerlingen en personeel oplevert; dringt aan op een inventarisatie in alle lidstaten van scholen met asbest en het met voorrang renoveren van schoolgebouwen;
28. herinnert eraan dat ondanks het verbod op het gebruik ervan, asbest nog steeds in veel alledaagse producten voorkomt, alsook in veel schepen, treinen, machines, bunkers, tunnels, galerijen, publieke en particuliere waterleidingnetten en met name in gebouwen, waaronder veel openbare en particuliere gebouwen;
29. herinnert eraan dat er meer informatie nodig is omtrent blootstelling van de bevolking via contact met asbesthoudende commerciële producten, zoals bouw materiaal verwerkt in woningen, en de verstoring daarvan als gevolg van normale activiteiten;
30. benadrukt dat onveilige arbeidsomstandigheden voor werknemers ook in de bredere samenleving een blootstellingsrisico kunnen veroorzaken, met name voor de gezinnen van die werknemers via contact met de werkkleding; dringt derhalve aan op het waarborgen van een hoge mate van bescherming van de gezondheid en veiligheid van werknemers, in het bijzonder door te voorzien in geschikte beschermingsmiddelen en te

¹³ https://ec.europa.eu/environment/water/water-drink/pdf/20171215_EC_project_report_final_corrected.pdf - punt 13.1

voorkomen dat familieleden met asbest in aanraking komen via werkkleding en gereedschap, met name door middel van gepaste ontsmettingsprocedures;

31. verzoekt de lidstaten om hun inspecties te verbeteren in termen van aantal, frequentie en kwaliteit; is van oordeel dat de EU en de lidstaten veel verder moeten gaan dan de minimale doelstelling van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) van één inspecteur voor elke 10 000 werknemers;
32. beklemtoont dat sommige werknemers in veel grotere mate worden blootgesteld aan asbest dan anderen en dat deze situatie van milieuongelijkheid de reeds bestaande economische ongelijkheden verder versterkt; benadrukt met name dat bouwvakkers in hoge mate aan asbest worden blootgesteld; onderstreept dat in geval van brand alle bestaande informatie over de aanwezigheid en locatie van asbest moet worden gedeeld met de brandweerlieden;
33. verzoekt de lidstaten om best practices uit te wisselen omtrent de bescherming van personen die melding maken van de aanwezigheid van asbest, hetzij via interne hetzij via externe meldingskanalen;
34. benadrukt dat vrouwen eveneens worden blootgesteld aan asbestgerelateerde risico's en in het bijzonder kwetsbaar zijn waar het gaat om specifieke soorten blootstelling^{14 15 16}, onder meer tijdens hun werk^{17 18}; verzoekt de Commissie te beoordelen of de desbetreffende wetgeving moet worden herzien om vrouwen beter te beschermen tegen blootstelling aan asbest¹⁹;
35. is van oordeel dat burgers in gelijke mate moeten worden beschermd tegen blootstelling aan asbest in hun leefomgeving; dringt er in dit verband bij de Commissie op aan te zorgen voor de bescherming van alle burgers door de invoering van regelmatige screening en blootstellingsgrenswaarden voor asbest in leefruimten;
36. verzoekt de Commissie om uiterlijk 31 december 2022 de richtlijn betreffende asbest op het werk²⁰ te actualiseren teneinde de bestaande bindende grenswaarde voor

¹⁴ Panou, V., Vyberg, M., Meristoudis, C., Hansen, J., Bogsted, M., Omland, O., Weinreich, U.M., & Roe, O.D. (2019). Non-occupational exposure to asbestos is the main cause of malignant mesothelioma in women in North Jutland, Denmark. *Scandinavian Journal of Work, Environment & Health*, 45(1), 82. DOI:10.5271/sjweh.3756 http://www.sjweh.fi/show_abstract.php?abstract_id=3756

¹⁵ Senek, M., Tod, A., & Robertson, S. (2020). The gendered Experience of mesothelioma study (GEMS): findings from a survey data analysis. *European Respiratory Journal*, 56 (suppl 64), 1684. DOI: 10.1183/13993003.congress-2020.1684

¹⁶ Panou, V., Weinreich, U.M., Bak, J., Vyberg, M., Meristoudis, C., Omland, O., Roe, O.D., & Hansen, J. (2017). Gender differences in asbestos exposure and disease location in 327 patients with mesothelioma. *European Respiratory Journal*, 50 (suppl 61), PA4294. DOI: 10.1183/1393003.congress-2017.PA4294

¹⁷ Marinaccio, A., Corfiati, M., Binazzi, A., ReNaM Working Group et al. (2018). The epidemiology of malignant mesothelioma in women: gender differences and modalities of asbestos exposure. *Occupational and Environmental Medicine*, 75, 254-262.

¹⁸ Camargo, M.C., Stayner, L.T., Straif, K., Reina, M., Al-Alem, U., Demers, P.A., & Landrigan, P.J. (2011). Occupational exposure to asbestos and ovarian cancer: a meta-analysis. *Environ. Health Perspect*, 119(9), 1211-1217. DOI:10.1289/ehp.1003283

¹⁹ Richtlijn 92/85/EEG van de Raad van 19 oktober 1992 inzake de tenuitvoerlegging van maatregelen ter bevordering van de verbetering van de veiligheid en de gezondheid op het werk van werkneemsters tijdens de zwangerschap, na de bevalling en tijdens de lactatie (PB L 348 van 28.11.92, blz. 1)

²⁰ Richtlijn 2009/148/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 november 2009 betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan asbest op het werk (PB L 330 van

beroepsmatige blootstelling aan asbest te wijzigen, rekening houdend met de meest recente wetenschappelijke kennis en technische ontwikkelingen, met inbegrip van een evaluatie van verschillende soorten asbestvezels en de nadelige gevolgen ervan voor de gezondheid, alsmede om een begin te maken met het actualiseren van de lijst van vezelachtige silicaten die binnen het toepassingsgebied van de richtlijn vallen, en in deze context te overwegen om riebeckiet, winchiet, richteriet, fluoredeniet en erioniet op te nemen in de lijst waarop actinoliet, bruine asbest, anthofylliet, chrysotiel, crocidoliet en tremoliet al vermeld staan;

37. is van oordeel dat er dringend behoefte is aan doeltreffende toegang tot de rechter en schadeloosstelling voor alle gezondheidsschade, niet enkel voor angstgerelateerde gezondheidsklachten, en voor alle slachtoffers van asbest; onderstreept dat alle medische kosten als gevolg van blootstelling aan asbest door de werkgevers dienen te worden gedekt wanneer deze verzuimd hebben alle passende maatregelen te nemen en te doen wat binnen hun mogelijkheden ligt om blootstelling aan asbest te voorkomen; verzoekt de Commissie de mogelijke noodzaak van wetgeving te beoordelen die een algemene aansprakelijkheidsregeling instelt voor diffuse verontreiniging, teneinde te voorzien in schadeloosstelling van slachtoffers voor alle schade ten gevolge van diffuse verontreiniging, met inbegrip van door asbest veroorzaakte verontreiniging;
38. verzoekt de Commissie te helpen bij de informatievoorziening over de verschillende systemen voor een veilige en ordelijke verwijdering of afvoer van asbesthoudende producten die gebruikmaken van de beste voorhanden zijnde technieken;
39. benadrukt dat het storten van asbestafval op stortplaatsen slechts een kortetermijnoplossing is die tot gevolg kan hebben dat asbestvezels in het milieu vrijkomen, wat negatieve effecten heeft voor de volksgezondheid;
40. benadrukt dat het nodig is de behandeling van asbestafval en de veilige omgang met, verwijdering en vervanging van deze stof in afvalstromen centraal te stellen binnen de door de Commissie uit te werken strategie;
41. beklemtoont dat er synergieën tot stand moeten worden gebracht tussen de door de Commissie te ontwikkelen strategie, de doelstellingen op het gebied van de circulaire economie, met inbegrip van het etiketteringssysteem, en de strategie voor een duurzame bebouwde omgeving; benadrukt eveneens dat er synergieën tot stand moeten worden gebracht tussen de strategie en bestaande initiatieven voor de ontwikkeling van een kennisbank met betrekking tot de vervanging van gevaarlijke stoffen die aanleiding geven tot bezorgdheid;
42. herinnert aan de noodzaak van transparantie waar het gaat om de aanwezigheid en de samenstelling van asbestvezels in afvalstromen teneinde ontmantelings- en ontsmettingstechnieken te verbeteren en het hergebruik van afval te faciliteren; moedigt aan tot het creëren van synergieën met de databank die wordt opgezet door het Europees Agentschap voor chemische stoffen om informatie te verzamelen en de kennis te verbeteren over tot bezorgdheid aanleiding gevende stoffen in producten en in producten wanneer deze afval worden;
43. herinnert eraan dat er meer circulariteit nodig is in de bouwsector en dat het belangrijk

16.12.2009, blz. 28).

is te vermijden dat asbestafval in de circulaire economie terechtkomt; dringt aan op de noodzaak om te voorzien in geschikte afvalvoorzieningen voor de veilige en duurzame afvoer van asbestmaterialen;

44. benadrukt dat asbestafval inert moet worden gemaakt voordat het op milieuverantwoorde wijze wordt weggeruimd en verzoekt de Commissie een hiertoe strekkende herziening van de relevante afvalwetgeving van de EU voor te stellen;
45. benadrukt dat het afvalbeheer van asbest een uitdaging van strategisch belang is voor de EU, gezien de hoeveelheid asbest die nog moet worden verwijderd of zich al op stortplaatsen bevindt; benadrukt dat bij de behandeling van asbest het voorzorgsbeginsel ten volle moet worden toegepast;
46. verzoekt de Commissie om in samenwerking met de lidstaten in heel de EU de bouw van installaties voor het behandelen en inert maken van asbesthoudend afval te bevorderen en daarnaast het afvoeren ervan naar stortplaatsen volledig uit te faseren; dringt er bij de Commissie en de lidstaten op aan alle instrumenten ter ondersteuning van onderzoek naar en investering in technologieën voor het inert maken van asbesthoudend afval in overweging te nemen;
47. is van oordeel dat een georganiseerde en gestructureerde asbestverwijdering bijdraagt aan de regionale ontwikkelingsdoelstellingen en dus volledig moet worden ondersteund door de structuurfondsen van de Unie;
48. benadrukt dat de EU in internationale fora moet pleiten tegen het dumpen van asbest in ontwikkelingslanden;
49. is van oordeel dat de volledige uitbanning van het nog aanwezige asbest en alle asbesthoudende producten wereldwijd een belangrijke doelstelling van de EU moet zijn;
50. verzoekt de EU om samen te werken met de WHO, de IAO, het Milieuprogramma van de Verenigde Naties, andere internationale organisaties en derde landen en alle nodige maatregelen te nemen om tot een wereldwijd verbod op asbest te komen, wereldwijd hogere beschermingsniveaus voor de gezondheid en de veiligheid op het werk te bevorderen en de informatie en steun aan slachtoffers van asbestgerelateerde ziekten te verbeteren; dringt er bij de EU op aan om met landen die asbest exporteren initiatieven op te zetten om asbestmijnen te sluiten; benadrukt de noodzaak van controles op de invoer van voorwerpen uit derde landen die het gebruik van asbest nog toelaten en dat asbestafval niet naar derde landen mag worden uitgevoerd;
51. herinnert eraan dat een derde van de bevolking van de Europese regio van de Wereldgezondheidsorganisatie in landen woont waar nog niet alle vormen van asbest verboden zijn²¹; wijst erop dat zestien Europese landen nog steeds asbest gebruiken, met name als bouw materiaal, en asbest blijven produceren en exporteren; spoort de Commissie aan om in het kader van het Europees nabuurschapsbeleid doortastend te handelen om te komen tot een verbod op en de volledige uitbanning van asbest in het hele Europese continent en de landen die grenzen aan de Middellandse Zee;

²¹ <https://www.euro.who.int/en/media-centre/sections/press-releases/2015/04/at-least-one-in-three-europeans-can-be-exposed-to-asbestos-at-work-and-in-the-environment>

52. spoort de EU aan om de hoogste prioriteit te verlenen aan en al het noodzakelijke te doen voor het opnemen van chrysotiel in bijlage III bij het Verdrag van Rotterdam;
 53. benadrukt dat gevaarlijke stoffen die in de EU verboden zijn, zoals asbest, niet geproduceerd en gebruikt mogen worden door uit de EU afkomstige ondernemingen die in derde landen gevestigd zijn; is van mening dat het opleggen van een zorgplicht op ondernemingen afkomstig uit de EU een passend instrument kan zijn om te garanderen dat deze ondernemingen bijdragen aan de uitbanning van asbest overal ter wereld en om toegang tot de rechter te waarborgen voor slachtoffers van asbestgerelateerde ziekten uit derde landen; roept de Raad op de Commissie een mandaat te verlenen om onderhandelingen aan te gaan over een VN-verdrag inzake ondernemingen en mensenrechten, rekening houdend met de exploitatie van gevaarlijke vervuilende stoffen zoals asbest;
- onderstaande aanbevelingen in de bijlage bij haar ontwerp-resolutie op te nemen:
1. de ontwikkeling van modellen voor het opsporen, registreren, monitoren en controleren van asbest in particuliere en openbare gebouwen, grond, infrastructuur, logistieke installaties en pijpleidingen;
 2. de vaststelling van modellen voor het monitoren van asbestvezels in de lucht op de werkplek, in bebouwde gebieden en op stortplaatsen, verlaten en verwaarloosde industrieterreinen (brownfields) die gesaneerd moeten worden, alsook van vezels in drinkwater dat via buizen uit asbestcement wordt aangevoerd;
 3. de registratie van alle gevallen van mesothelioom;
 4. de ontwikkeling van voorlichtingscampagnes over asbest in heel de EU, teneinde werknemers en hun gezin, werkgevers, eigenaren, huurders, gebruikers van gebouwen en infrastructuur en burgers relevante informatie te verstrekken over de risico's, met inbegrip van het elkaar versterkende effect van tabaksconsumptie en blootstelling aan asbest, met name over het feit dat het effect van asbest op de gezondheid van de mens zich nog vele jaren na blootstelling kan manifesteren en cumulatief is, alsook over bestaande begeleidende maatregelen voor veilige verwijdering en wettelijke verplichtingen met betrekking tot asbest;
 5. het stimuleren van onderzoek en de integratie van een plan voor heel de EU in de door de Commissie te ontwikkelen strategie voor de behandeling van asbestafval en voor de veilige omgang met, verwijdering en vervanging van deze stof in afvalstromen;
 6. de oprichting van centra voor het behandelen en het inert maken van asbesthoudend afval, door er geleidelijk voor te zorgen dat dergelijk afval niet meer op stortplaatsen belandt, en ook andere schadelijke praktijken zoals de afvoer ervan in waterlichamen, worden uitgefaseerd;
 7. de ontwikkeling van een strategisch plan voor de EU om op mondiaal niveau actiever te zijn en meer invloed uit te oefenen wat betreft de bestrijding van het dumpen van asbest in ontwikkelingslanden;
 8. het opzetten van een Europees kader voor nationale strategieën voor de verwijdering van asbest, met inbegrip van een wetgevingsvoorstel voor publieke en toegankelijke

asbestregisters met minimumnormen voor de uitvoering van die registers, gebaseerd op asbestcertificaten die worden afgegeven naar aanleiding van onderzoek van gebouwen om de exacte locatie van asbest op publieke en particuliere locaties aan te geven, en om nauwkeurige informatie te verstrekken over asbesthoudend afval op stortplaatsen teneinde te voorkomen dat asbestvezels ongecontroleerd in de lucht vrijkomen of dat de grond waar die materialen zijn begraven onbedoeld wordt verplaatst, en dat de volksgezondheid daardoor in gevaar komt;

9. een routekaart voor het instellen van asbestvrije werkplekken en een asbestvrije omgeving, eventueel met vaststelling van prioritaire sectoren, steun voor veilige verwijdering, en periodieke evaluaties (elke vijf jaar) van de door de nationale en regionale autoriteiten geboekte vooruitgang;
10. het monitoren, meten en toegankelijk maken van informatie omtrent achtergrondconcentratieniveaus van asbest in de atmosfeer in heel de EU en de invoering van grenswaarden voor blootstelling in leefomgevingen;
11. het in kaart brengen van financieringsinstrumenten, met inbegrip van zowel EU- als nationale middelen, voor de tenuitvoerlegging van de door de Commissie vast te stellen strategie;
12. de noodzaak om asbestgerelateerde ziekten mee te nemen als een belangrijk onderwerp in het kader van preventieve volksgezondheid;
13. de actieve betrokkenheid van de sociale partners en andere belanghebbenden zoals asbestslachtoffergroepen, huurders- en milieuorganisaties, vertegenwoordigers van de nationale gezondheidsdiensten en vertegenwoordigers van de exploitanten bij de ontwikkeling, tenuitvoerlegging en evaluatie van de routekaart voor asbestvrije werkplekken en omgevingen.

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	13.7.2021
Uitslag eindstemming	+: 77 -: 0 0: 1
Bij de eindstemming aanwezige leden	Bartosz Arłukowicz, Margrete Auken, Simona Baldassarre, Marek Paweł Balt, Traian Băsescu, Aurélie Beigneux, Monika Beňová, Sergio Berlato, Alexander Bernhuber, Malin Björk, Simona Bonafè, Delara Burkhardt, Pascal Canfin, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Nathalie Colin-Oesterlé, Esther de Lange, Christian Doleschal, Marco Dreosto, Bas Eickhout, Cyrus Engerer, Eleonora Evi, Agnès Evren, Pietro Fiocchi, Catherine Griset, Jytte Guteland, Teuvo Hakkarainen, Anja Hazekamp, Martin Hojsík, Pär Holmgren, Jan Huitema, Yannick Jadot, Adam Jarubas, Petros Kokkalis, Ewa Kopacz, Joanna Kopcińska, Peter Liese, Sylvia Limmer, Javi López, César Luena, Fulvio Martusciello, Liudas Mažylis, Joëlle Mélin, Tilly Metz, Giuseppe Milazzo, Dolors Montserrat, Alessandra Moretti, Dan-Ștefan Motreanu, Ville Niinistö, Ljudmila Novak, Grace O’Sullivan, Stanislav Polčák, Jessica Polfjård, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Sándor Rónai, Rob Rooker, Silvia Sardone, Christine Schneider, Günther Sidl, Linea Sjøgaard-Lidell, Nicolae Ștefănuță, Annalisa Tardino, Nils Torvalds, Véronique Trillet-Lenoir, Petar Vitanov, Alexandr Vondra, Pernille Weiss, Emma Wiesner, Michal Wiezik, Tiemo Wölken, Anna Zalewska
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Manuel Bompard, Antoni Comín i Oliveres, Martin Häusling, Kateřina Konečná, Ulrike Müller

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

77	+
ECR	Sergio Berlato, Pietro Fiocchi, Joanna Kopcińska, Giuseppe Milazzo, Rob Rooken, Alexandr Vondra, Anna Zalewska
ID	Simona Baldassarre, Aurelia Beigneux Marco Dreosto, Catherine Griset, Sylvia Limmer, Joëlle Mélin, Silvia Sardone, Annalisa Tardino
NI	Antoni Comín i Oliveres
PPE	Bartosz Arłukowicz, Traian Băsescu, Alexander Bernhuber, Nathalie Colin-Oesterlé, Christian Doleschal, Agnès Evren, Adam Jarubas, Ewa Kopacz, Esther de Lange, Peter Liese, Fulvio Martusciello, Liudas Mažylis, Dolores Montserrat, Dan-Ștefan Motreanu, Ljudmila Novak, Stanislav Polčák, Jessica Polfjård, Christine Schneider, Pernille Weiss, Michal Wiezik
Renew	Pascal Canfin, Martin Hojsík, Jan Huitema, Ulrike Müller, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Nicolae Ștefănuță, Linea Søgaard-Lidell, Nils Torvalds, Véronique Trillet-Lenoir, Emma Wiesner
S&D	Marek Paweł Balt, Monika Beňová, Simona Bonafè, Delara Burkhardt, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Cyrus Engerer, Jytte Guteland, Javi López, César Luena, Alessandra Moretti, Sándor Rónai, Günther Sidl, Petar Vitanov, Tiemo Wölken
The Left	Malin Björk, Manuel Bompard, Anja Hazekamp, Petros Kokkalis, Kateřina Konečná
Verts/ALE	Margrete Auken, Bas Eickhout, Eleonora Evi, Martin Häusling, Pär Holmgren, Yannick Jadot, Tilly Metz, Ville Niinistö, Grace O'Sullivan

0	-

1	0
ID	Teuvo Hakkarainen

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding

2.9.2021

ADVIES VAN DE COMMISSIE INTERNE MARKT EN CONSUMENTENBESCHERMING

aan de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

inzake de bescherming van werknemers tegen asbest
(2019/2182(INL))

Rapporteur voor advies (*): Anne-Sophie Pelletier

(Initiatief – Artikel 47 van het Reglement)

(*) Procedure met medeverantwoordelijke commissies – Artikel 57 van het Reglement

SUGGESTIES

De Commissie interne markt en consumentenbescherming verzoekt de bevoegde Commissie werkgelegenheid en sociale zaken:

- onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:
 - A. overwegende dat het gebruik van asbestvezels en producten waaraan deze vezels opzettelijk zijn toegevoegd, vanaf januari 2005¹ verboden is en dat de lidstaten ervoor moeten zorgen dat asbestproducten uiterlijk in 2025 volledig worden afgeschaft²;
 - B. overwegende dat de erkenning van asbest als oorzaak van long-, strottenhoofd- en eierstokkanker en mesothelioom, met een latentie van 20 tot 55 jaar na blootstelling, algemeen bekend en goed gedocumenteerd is; overwegende dat in een studie van het International Journal of Environmental Research and Public Health het aantal mensen dat jaarlijks overlijdt ten gevolge van blootstelling aan asbest op 250 000 wordt geschat³;

¹ Voor de huidige regelgeving inzake het verbod op asbest, zie Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH), tot oprichting van een Europees Agentschap voor chemische stoffen, houdende wijziging van Richtlijn 1999/45/EG en houdende intrekking van Verordening (EEG) nr. 793/93 van de Raad en Verordening (EG) nr. 1488/94 van de Commissie alsmede Richtlijn 76/769/EEG van de Raad en de Richtlijnen 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG en 2000/21/EG van de Commissie (PB L 396 van 30.12.2006, blz. 1).

² Zie Verordening (EU) 2016/1005 van de Commissie van 22 juni 2016 tot wijziging van bijlage XVII bij Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (Reach) wat betreft asbestvezels (chrysotiel) (PB L 165 van 23.6.2016, blz. 4).

³ <https://www.mdpi.com/1660-4601/15/5/1000/htm>

- C. overwegende dat, ondanks het verbod op het gebruik van asbest op Europees niveau, blootstelling aan asbest de belangrijkste oorzaak is van mesothelioom, en overwegende dat asbest ook bij particulieren steeds vaker kanker en mesothelioom alsook andere niet-kwaadaardige pleurale en longaandoeningen veroorzaakt door een beperkte passieve blootstelling aan deze stof; overwegende dat asbestgerelateerde ziekten in veel gevallen niet als beroepsziekte worden erkend en dat meer gegevens nodig zijn;
- D. overwegende dat in Verordening (EG) nr. 1907/2006 (“de Reach-verordening”) is bepaald dat de vervaardiging, de verkoop en het gebruik van asbestvezels en producten waaraan deze vezels opzettelijk zijn toegevoegd, verboden zijn en dat Verordening (EU) 2016/1005 tot wijziging van bijlage XVII bij de Reach-verordening tot doel heeft asbestproducten uiterlijk op 1 juli 2025 volledig af te schaffen;
- E. overwegende dat er nog steeds asbest aanwezig is in veel administratieve gebouwen, scholen, woningen, infrastructuur, openbare vervoermiddelen en waternetwerken; overwegende dat met het verstrijken van de tijd de kennis over het gebruik en de aanwezigheid van deze stof afneemt; overwegende dat de aanwezigheid van asbest en het gebrek aan kennis hierover een gevaar vormen voor alle bewoners en gebruikers van gebouwen;
- F. overwegende dat een aanzienlijk deel van de bestaande gebouwen in de Unie ouder zijn dan 50 jaar en dat volgens de EU-waarnemingspost voor het gebouwenbestand de helft van het woningbestand in de meeste lidstaten is gebouwd vóór 1970, toen asbest op grote schaal werd gebruikt; overwegende dat asbestresiduen in gebouwen en constructies die asbest bevatten, een bedreiging vormen voor vele uiteenlopende bevolkingsgroepen, met inbegrip van woningeigenaars, bewoners en gebruikers van gebouwen en werknemers, ook wanneer het asbest broos is, met als gevolg dat stof of vezels in de lucht terecht komen en zo kunnen worden ingeademd of ingeslikt door mensen die hieraan passief zijn blootgesteld;
- G. overwegende dat de levensduur van gebouwen met asbesthoudende componenten, de degradatie van materialen en de golf van energierenovatie van gebouwen zullen leiden tot complexe renovaties met onmiddellijke blootstellingsrisico’s voor mensen op en nabij bouwterreinen, alsook toekomstige risico’s voor gebruikers en bewoners als gevolg van de trage verspreiding van asbeststof;
- H. overwegende dat het Parlement⁴ en de sociale partners⁵ het nut erkennen van openbare registers voor de aanwezigheid van asbest en van technische certificaten die verschillende lidstaten reeds gebruiken; overwegende dat een aantal lidstaten registers hebben aangelegd van gebouwen die asbest bevatten; overwegende dat dit een goed uitgangspunt vormt voor het invoeren van een dergelijke verplichting in alle lidstaten; overwegende dat de renovatiegolfstrategie, die erop gericht is het renovatietempo van gebouwen in de komende tien jaar te verdubbelen met als doel de energie- en hulpbronnenefficiëntie in de bouwsector te vergroten, een gelegenheid is om nationale

⁴ Resolutie van het Europees Parlement van 14 maart 2013 over aan asbest gerelateerde bedreigingen voor de gezondheid op de werkplek en vooruitzichten op afschaffing van alle bestaande vormen van asbest (PB C 36 van 29.1.2016, blz. 102).

⁵ Advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 18 februari 2015 over een asbestvrije Europese Unie (PB C 251 van 31.7.2015, blz. 13).

registers van de aanwezigheid van asbest op te zetten en te gebruiken;

- I. overwegende dat het verwijderen van asbest zonder financiële steun een aanzienlijke financiële last legt op de eigenaren van gebouwen, die in specifieke gevallen ook indirect huurders kan treffen; overwegende dat de invoering van eisen voor veilige asbestverwijdering sociaal rechtvaardig moet zijn en dus vergezeld moet gaan van passende maatregelen om eigenaren te ondersteunen bij de financiering van de noodzakelijke renovaties, alsmede van maatregelen voor kmo's die de werkzaamheden uitvoeren; overwegende dat de consumenten moeten worden beschermd door het bestrijden van frauduleuze praktijken en het versterken van het markttoezicht;
- J. overwegende dat eigenaren en beheerders van asbesthoudende gebouwen in sommige lidstaten pas een aantal wettelijke verplichtingen opgelegd krijgen wanneer zij het gebouw in gebruik nemen of met de sloop ervan willen beginnen, maar niet wanneer zij een gebouw waarin asbest voorkomt, verkopen;
- K. overwegende dat de toezegging van de Commissie om een wetsvoorstel in te dienen teneinde de blootstelling van werknemers aan asbest verder te terug te dringen en haar plan om de toename van slachtoffers van asbestgerelateerde problemen te voorkomen welkome stappen zijn, en overwegende dat de renovatiegolf weliswaar een unieke kans biedt om de huisvestingsinfrastructuur te moderniseren ten behoeve van alle consumenten in de EU, maar onder zo veilig mogelijke voorwaarden voor iedereen moet plaatsvinden;
1. verzoekt de Commissie om, op basis van artikel 169, lid 3, en artikel 114, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en rekening houdend met de bestaande nationale voorschriften, alsmede een effectbeoordeling van de efficiëntste modellen, een wetsvoorstel in te dienen tot invoering van een verplichte screening op de aanwezigheid van asbest in gebouwen die zijn gebouwd vóór 2005 of vóór het jaar waarin asbest op nationaal niveau verboden werd, voorafgaand aan hun verkoop of verhuur, met inachtneming van de sociale rechtvaardigheid en rekening houdend met de eigenaars van de gebouwen; eist dat in dit voorstel minimumeisen worden vastgesteld voor het opsporen, inventariseren en melden van de aanwezigheid van asbest in gebouwen die zijn gebouwd vóór 2005 of vóór het jaar waarin asbest op nationaal niveau verboden werd, onder de volgende voorwaarden:
 - a. de screening bestaat uit een oppervlaktediagnose van de aanwezigheid van asbest door een professionele entiteit met gepaste kwalificaties en vergunningen, conform de nationale en Uniewetgeving, en moet worden gevolgd door een voorstel voor maatregelen om het risico verbonden aan het gevonden asbest te verminderen met gebruik van de beste beschikbare technieken; een en ander geschiedt zonder afbreuk te doen aan de verplichtingen uit hoofde van Richtlijn 2009/148/EG⁶;
 - b. de screening wordt gevalideerd door de afgifte van een certificaat over het asbestrisico met vermelding van de geteste delen, de concentratie van asbestvezels, de geschatte hoeveelheid en locatie van asbesthoudend materiaal en,

⁶ Richtlijn 2009/148/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 november 2009 betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan asbest op het werk (PB L 330 van 16.12.2009, blz. 28).

- indien nodig, de voorgestelde maatregelen ter vermindering van het door asbest veroorzaakte risico;
- c. het resultaat van de screening wordt via een snelle procedure en een éénloketprocedure aan een bevoegde nationale instantie meegedeeld; deze instantie moet een nationaal register bijhouden van de certificaten inzake de vermindering van het asbestrisico, waarbij eigenaars via de éénloketprocedure worden geïnformeerd en geadviseerd over:
- de toepasselijke wetgeving;
 - de juiste en veilige wijze om het aangetroffen asbest te verwijderen, waar dit technisch mogelijk is;
 - de wijze waarop de asbesthoudende onderdelen die op korte termijn niet kunnen worden verwijderd, veilig moeten worden ingekapseld, geconserveerd, gemarkeerd en bewaakt;
 - de lijst van gecertificeerde bedrijven en de beschikbare financiële steun;
- d. de Commissie verstrekt de lidstaten richtsnoeren over de vormgeving van nationale asbestregisters om de goede werking van de interne markt te waarborgen; de toegang tot dit register is kosteloos voor eigenaars, kopers en huurders van de gebouwen, alsmede werknemers en kmo's; het certificaat wordt bij het verkoopcontract gevoegd en wordt ter beschikking van de huurders gesteld;
- e. met het oog op een optimale bescherming van de gebruikers of bewoners, worden de screening en, indien nodig, de verwijdering of, indien technisch op korte termijn niet mogelijk, de inkapseling uitgevoerd door gekwalificeerd en gecertificeerd personeel, overeenkomstig Richtlijn 2009/148/EG en nationale wetgeving en praktijken, onder toezicht van een nationale bevoegde instantie;
- f. het certificaat wordt uitgereikt aan de koper en ter beschikking gesteld van de verhuurder, alsook verstrekt op verzoek van personeel dat werkzaamheden in het gebouw verricht, of van de bewoners en gebruikers van het gebouw;
- g. het certificaat moet uiterlijk vijf jaar na afgifte worden vernieuwd om de hierin opgenomen bevindingen te actualiseren;
- h. aan eigenaars van gebouwen die vóór de verkoop van een gebouw niet over een geldig certificaat beschikken, kunnen doeltreffende, evenredige en afschrikkende boetes worden opgelegd; de verkopers of verhuurders van gebouwen zijn aansprakelijk ten aanzien van deze verplichtingen waarbij de aansprakelijkheidstermijn door de lidstaten wordt vastgesteld; de boetes kunnen door de lidstaten in speciaal opgerichte fondsen voor de financiering van de verwijdering van asbest en voor de ondersteuning van de slachtoffers van asbestgerelateerde problemen worden gestort;
2. doet een beroep op de Commissie om haar effectbeoordeling ter voorbereiding op haar wetsvoorstel te baseren op:

- de beste en efficiëntste methoden voor het screenen van gebouwen op de aanwezigheid van asbest;
 - veilige en kostenefficiënte methoden voor de verwijdering van asbest uit gebouwen (verplichte opleiding voor werknemers, gebruik van de modernste technologieën, verplaatsing van buurtbewoners tijdens werkzaamheden waarbij stof vrijkomt) zowel wat wettelijke verplichtingen als stimulansen betreft om het risico van blootstelling aan asbest voor gebruikers en bewoners van gebouwen te verminderen;
 - begeleidende maatregelen voor kmo's om de uitvoering van de regels inzake asbest te vergemakkelijken, met inbegrip van financiële stimulansen en toereikende financiële ondersteuning voor eigenaren van gebouwen, ook van verlaten gebouwen, die asbest laten opsporen en verwijderen;
3. verzoekt de Commissie en de lidstaten actie te ondernemen ter vergroting van het bewustzijn omtrent asbest in gebouwen die zijn gebouwd vóór 2005 of vóór het jaar waarin asbest op nationaal niveau werd verboden, en een juridische procedure in te voeren voor asbestverwijdering vanuit het oogpunt van bewoners en eigenaars; moedigt de lidstaten ertoe aan bewustmakingscampagnes op te zetten die begeleidende maatregelen voor kmo's omvatten; dringt erop aan dat de transitie naar een asbestvrije Europese Unie sociaal rechtvaardig moet zijn en steun voor particuliere eigenaars en kmo's moet omvatten; onderstreept dat bijzondere aandacht moet worden besteed aan verlaten gebouwen en voorzieningen, die immers ook asbest kunnen bevatten, en verzoekt de Commissie en de lidstaten een uitvoerbare oplossing te vinden voor de opname van dergelijke gebouwen en voorzieningen in de nationale asbestregisters;
 4. verzoekt de Commissie en de lidstaten voorlichtingscampagnes te ondersteunen om de bevolking bewust te maken van de gevaren die verbonden zijn aan alle soorten asbest en aan alle niveaus van blootstelling, inclusief secundaire blootstelling;
 5. wijst op de bijkomende administratieve verplichtingen van dergelijke nieuwe vereisten; benadrukt dat zowel de verplichte monitoring als de verwijdering van asbest passende financiële steun uit de begroting van de Unie vereisen; moedigt de lidstaten ertoe aan eventuele middelen en financiële steun toe te kennen aan eigenaars van gebouwen, opdat zij de aanzienlijke kosten voor de screening op de aanwezigheid van asbest voor hun rekening nemen en wordt voorkomen dat gebouwen worden opgegeven;
 6. onderstreept dat de lidstaten momenteel middelen uit de Europese structuur- en investeringsfondsen kunnen toewijzen voor de omgang met en verwijdering van asbest in overeenstemming met de doelstellingen van de respectieve nationale of regionale programma's; benadrukt in dit verband de unieke kansen die worden geboden door de Green Deal, Next Generation EU en het meerjarig financieel kader 2021-2027; benadrukt dat eigenaren van gebouwen direct of indirect toegang tot deze financiële steunmechanismen moeten kunnen krijgen voor de financiering van onderhouds-, renovatie- en sloopwerkzaamheden die verband houden met de verwijdering van asbest;
 7. onderstreept dat er een normalisatieprocedure voor de verwijdering van asbestvezels moet worden ontwikkeld, met als doel de last van de procedure te verminderen en de administratieve taken voor bedrijven en met name kmo's te verlichten; verzoekt de Commissie om, gezien de negatieve effecten van asbest op de gezondheid van de burgers en de aanzienlijke kosten voor het opsporen en verwijderen van asbest, een

overkoepelend programma op te stellen om te voorzien in financiële steun voor de eigenaren en de maatregelen van de lidstaten om asbest te verwijderen en veilig te verwerken, met inbegrip van voorlichtings- en bewustmakingsmaatregelen;

8. verzoekt de Commissie richtsnoeren op te stellen voor nationale asbestverwijderingsplannen, waarin de lidstaten doelstellingen voor de verwijdering van asbest uit openbare en particuliere gebouwen moeten vastleggen en verwezenlijken en één-loketinstanties moeten invoeren om acties en informatie over asbestverwijderingsplannen te centraliseren; is van mening dat de door de lidstaten ingestelde éénloketprocedure tevens kan dienen als een nationaal contactpunt om slachtoffers en hun gezinsleden bij te staan, en dat de lidstaten moeten overwegen duidelijke en efficiënte compensatiemechanismen voor slachtoffers van asbestgerelateerde ziekten op te zetten;
9. benadrukt dat de Europese richtsnoeren voor nationale asbestverwijderingsplannen de oprichting moeten omvatten van een Europees platform waarop nationale instanties de aanwezigheid van asbest kunnen melden met het oog op het in kaart brengen en uitwisselen van goede praktijken inzake de verwijdering en veilige afvoer van asbest; voegt hieraan toe dat dit platform volledig toegankelijk moet zijn voor de algemene bevolking en onder meer de in de nationale registers opgenomen gegevens moet bevatten;
10. benadrukt dat in de nationale asbestverwijderingsplannen voorrang moet worden gegeven aan bepaalde gebouwen, zoals scholen, sportscholen en sociale woningen, en dat deze plannen regelmatig moeten worden geëvalueerd en herzien;
11. benadrukt dat de bepalingen van het Unierecht inzake markttoezicht en conformiteit van producten moeten worden aangewend om de illegale plaatsing en het gebruik van asbest op de interne markt te voorkomen, en beklemtoont in dit verband het belang van versterkte markttoezichtactiviteiten; brengt in herinnering dat het opvoeren van de inspanningen om te voorkomen dat producten die niet aan de eisen voldoen, zoals asbesthoudende producten, op de markt van de Unie worden gebracht, in de mededeling van de Commissie van 28 oktober 2015 getiteld “De eengemaakte markt verbeteren: meer mogelijkheden voor mensen en ondernemingen” als prioriteit is aangemerkt.

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	1.9.2021
Uitslag eindstemming	+: 45 -: 0 0: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Alex Agius Saliba, Andrus Ansip, Pablo Arias Echeverría, Alessandra Basso, Brando Benifei, Adam Bielan, Hynek Blaško, Biljana Borzan, Vlad-Marius Botoș, Markus Buchheit, Andrea Caroppo, Anna Cavazzini, Dita Charanzová, Deirdre Clune, David Cormand, Carlo Fidanza, Evelyne Gebhardt, Alexandra Geese, Sandro Gozi, Maria Grapini, Svenja Hahn, Virginie Joron, Eugen Jurzyca, Marcel Kolaja, Kateřina Konečná, Andrey Kovatchev, Jean-Lin Lacapelle, Maria-Manuel Leitão-Marques, Morten Løkkegaard, Adriana Maldonado López, Antonius Manders, Beata Mazurek, Leszek Miller, Anne-Sophie Pelletier, Miroslav Radačovský, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Róza Thun und Hohenstein, Tom Vandenkendelaere, Kim Van Sparrentak, Marion Walsmann, Marco Zullo
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Salvatore De Meo

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

45	+
ECR	Adam Bielan, Carlo Fidanza, Eugen Jurzyca, Beata Mazurek
ID	Alessandra Basso, Hynek Blaško, Markus Buchheit, Virginie Joron, Jean-Lin Lacapelle
NI	Miroslav Radačovský
PPE	Pablo Arias Echeverría, Andrea Caroppo, Deirdre Clune, Salvatore De Meo, Andrey Kovatchev, Antonius Manders, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Róza Thun und Hohenstein, Tom Vandenkendelaere, Marion Walsmann
Renew	Andrus Ansip, Vlad-Marius Botoș, Dita Charanzová, Sandro Gozi, Svenja Hahn, Morten Løkkegaard, Marco Zullo
S&D	Alex Agius Saliba, Brando Benifei, Biljana Borzan, Evelyne Gebhardt, Maria Grapini, Maria-Manuel Leitão-Marques, Adriana Maldonado López, Leszek Miller, Christel Schaldemose
The Left	Kateřina Konečná, Anne-Sophie Pelletier
Verts/ALE	Anna Cavazzini, David Cormand, Alexandra Geese, Marcel Kolaja, Kim Van Sparrentak

0	-

0	0
----------	----------

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	27.9.2021
Uitslag eindstemming	+: 47 -: 0 0: 7
Bij de eindstemming aanwezige leden	Atidzhe Alieva-Veli, Abir Al-Sahlani, Dominique Bilde, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Jordi Cañas, David Casa, Leila Chaibi, Margarita de la Pisa Carrión, Jarosław Duda, Estrella Durá Ferrandis, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Nicolaus Fest, Loucas Fourlas, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Elisabetta Gualmini, Alicia Homs Ginel, France Jamet, Agnes Jongerius, Radan Kanev, Ádám Kósa, Stelios Kypouropoulos, Katrin Langensiepen, Miriam Lexmann, Elena Lizzi, Kira Marie Peter-Hansen, Dragoş Pîslaru, Dennis Radtke, Elżbieta Rafalska, Guido Reil, Daniela Rondinelli, Mounir Satouri, Monica Semedo, Vincenzo Sofo, Beata Szydło, Eugen Tomac, Romana Tomc, Marie-Pierre Vedrenne, Nikolaj Villumsen, Marianne Vind, Maria Walsh, Stefania Zambelli, Tomáš Zdechovský
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Alex Agius Saliba, Konstantinos Arvanitis, Johan Danielsson, Gheorghe Falcă, Lina Gálvez Muñoz, Sara Matthieu, Beata Mazurek, Eugenia Rodríguez Palop, Véronique Trillet-Lenoir

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

47	+
ID	Dominique Bilde, France Jamet, Elena Lizzi, Stefania Zambelli
NI	Ádám Kósa, Daniela Rondinelli
PPE	David Casa, Jarosław Duda, Gheorghe Falcă, Loucas Fourlas, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Radan Kanev, Stelios Kypouropoulos, Miriam Lexmann, Dennis Radtke, Eugen Tomac, Romana Tomc, Maria Walsh, Tomáš Zdechovský
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Abir Al-Sahlani, Jordi Cañas, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Dragoș Pîslaru, Monica Semedo, Véronique Trillet-Lenoir, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Alex Agius Saliba, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Johan Danielsson, Estrella Durá Ferrandis, Lina Gálvez Muñoz, Elisabetta Gualmini, Alicia Homs Ginel, Agnes Jongerius, Marianne Vind
The Left	Konstantinos Arvanitis, Leila Chaibi, Eugenia Rodríguez Palop, Nikolaj Villumsen
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Sara Matthieu, Kira Marie Peter-Hansen, Mounir Satouri

0	-

7	0
ECR	Beata Mazurek, Margarita de la Pisa Carrión, Elżbieta Rafalska, Vincenzo Sofo, Beata Szydło
ID	Nicolaus Fest, Guido Reil

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding